

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Quæstio III. De divisione formarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Hinc Colliges, pares esse in hoc creationem & educationem, quia producit utraque entitatem ex nihilo existentia: tam enim verè in se non est anima rationalis, ante sui positionem, quam verè non est in se forma bovis, ante sui positionem; Sed in hoc condistinguntur, quia per educationem producit Formam dependentem à subjecto, per creationem independentem à subjecto, quid autem magis dependentem à subjecto producit, quam illud, in cuius entitate est inclusum debitum non existendi extra subjectum, respondens juri Materiae, ne talis Forma extra se existat, per quod condistinguitur forma materialis in ipso etiam fieri ab anima rationali, de qua falsum est dicere, in ipso etiam fieri, quod non habeat jus existendi extra Materiam, quæ propositio est vera, de forma materiali.

COLLIGES etiam, Formas cælorum esse educationes, quia nullum est fundamentum, illas habere jus existendi extra subjectum. Quando autem cæli dicuntur creati, sumitur creatio liberalius, in quantum scilicet supponit pro defectu concurrentis alicujus agentis creati, in ipsa productione, non servando item ordinem quem natura præscripsit, hoc est, agendo sine prævisis dispositionibus, unde etiam forma materialis, exigens naturaliter fieri & conservari, non nisi dependentem à materia, hoc sensu posset creati, quia scilicet nullum efficiens creatum, esset illius productivum.

ADDO. Omni quidem formæ materiali competere hanc dependentiam, sed non per hoc illam in ratione materialis seu oppositæ spiritui constitui. Videatur insuper Materia de distinctione Creationis à re creata.

QUÆSTIO III.

De divisione formarum.

Formæ dividuntur in Substantiales, & Accidentales: illæ faciunt unum per se substantiale cum subjecto, non verò hæc. Rursus aliæ sunt Formæ totales, aliæ partiales, de quibus mox; aliæ subordinatæ, aliæ non subordinatæ. Subordinatæ dicuntur, quarum una indiget altera, eamque præsupponit: non subordinatæ, quarum una non indiget altera, nec præsupponit illam. Alia particularia harum divisionum hic attingenda, reliqua ex aliis materiis petenda. Antonomasticon quidem per unum per se intelligitur unum ex potentia & actu substantiali, cum ipsum Ly per se substantiam indicet: posset tamen concedi fieri unum per se, etiam ex actu accidentali & potentia substantiali, tunc, cum se habent per modum

perfectivi & perfectibilis, & dividi posset esse per se unum, in unum per se substantiale, & in unum per accidentale.

DIFFICULTAS I.

An detur Forma corporeitatis subordinata formæ totali &c.

DICENDUM est. Non dari; ita cum aliis Suar. præcipue Disp. 13. Sect. 3. num. 12. contra Scotistas.

PROBATUR primò, argumento negativo: quia nulla ejus necessitas, nullumque ejus adstruendæ fundamentum.

PROBAT secundò Suarius, assumendo principia oppositorum. Si daretur forma corporeitatis, eaque, ut volunt, coæva materiæ, deberet præstare materiæ gradum corporis, non nisi genericum, ut volunt adversarii; sed hunc præstare non potest. Tum quia nullæ dantur formæ accidentales, quæ dent esse tantum genericum colorati, & non talis colorati albi, nigri, &c. Tum quia in Angelis, non est ulla ratio generica spiritus. Tum quia si ab alia Forma habet Materia rationem genericam corporis, ab alia rationem specificam: ergo ratio generica & specifica corporis, distinguuntur realiter, cum sumantur à formis distinctis realiter; jam autem, si ratio generica animalis à ratione talis animalis, non distinguuntur realiter, nec rationes illæ corporis distinguuntur realiter.

PROBATUR tertio. Materia independentem ab omni forma corporeitatis superaddita, falsum est, quod sit spiritus: ergo verum est, non est spiritus, ergo ulterius independentem ab omni Forma superaddita, est corpus, quia aliàs istud non esse spiritus, quod est negativum, non haberet in quo fundaretur: non in ratione substantiæ, entis, potentia &c. quia hæc omnia competunt Angelo, in quo tamen non fundant negationem Spiritus, ergo hæc ratio fundari debet in ratione corporis; non enim in alia debite fundari potest, & hoc est, quod communiter Philosophi dicunt, Materiam esse corpus incompletum de se.

OBJECITUR primò Auctoritas Aristot. qui docet, animam esse actum corporis organici, hoc autem salvari non posset, si non daretur corporeitatis Forma coæva materiæ.

RESPONDERI potest, in sententia tenentium formas partiales, animam, esse actum corporis, per formas partiales organici; in sententia autem negante has formas, per Corpus Organicum, intelligi potest, non materia, sed totum compositum, quod est subjectum de-

nomi-

nominationis, ita, ut anima dicatur habere rationem actus, in constituto illo ex Corpore & Anima.

Objicitur secundò. Quantitas debet sequi ad aliquam formam substantialem, sicut & alia accidentia, sed antecedenter ad formas específicas, est in Materia quantitas, ergo & Forma substantialis, hæc verò non alia, nisi ista Forma corporeitatis.

RESPONDETUR. Accidentia activa, & quæ non sunt communia, debent sequi ad aliquam formam substantialem, secus accidentia non activa, & communia, quale accidens est quantitas.

Objicitur tertio. Non est principium aliud, quod det materiæ esse corporis saltem in homine, in quo cum forma sit spiritualis, esse corporis dare non potest.

RESPONDETUR. Esse corporis incompletum, habetur ab ipsa entitate materiæ & formis accidentalibus; esse autem completum, haberi potest ab ipsa anima rationali, quia esse hoc completum, non aliud est, quam esse materiæ unitæ cum forma, ad quam per se ordinatur, vique illius potens exire in actus sentiendi vegetandi, unde anima dat esse corporis viventis, corporis sentientis, &c. quæ omnia haberi possunt à forma substantiali spirituali. Imò retorqueri etiam posset argumentum primum, inquirendo, à quonam habeatur esse specificum corporis in homine, nam genericum habetur, ut dicis, à forma Cœva, specificum per te dare non potest anima, utpote spiritualis, ergo debes aliam, præter has duas, comminisci formam.

Objicit quartò Māstrius. Anima rationalis nequit dare esse corporeum & extensum, cum in se sit spiritualis.

RESPONDETUR. Imprimis, esse hoc corporeum, non haberi ab anima, sed à Materia, & à formis accidentalibus, de quo infra. Deinde dici posset, quòd licet anima sit spiritualis, quia tamen essentialiter est ordinata ad corpus, perficere illud poterit in ratione corporis, saltem cum addito, hoc est, corporis viventis.

Quòd autem dicit, tale esse, non potest dare anima, nisi per informationem, quare in se ipsa esse deberet formaliter talis, sicut albedo, est, ut Quò albedo, & non virtualiter tantum, id non convincit in principiis nostris, quia illa non dat esse corporeum, sed hoc habetur à materia & accidentibus, quæ sunt corporeum quid. Sed tenendo etiam, quòd ipsa anima spiritualis det completum esse corporis, non convincit argumentum, quia licet tale esse det per informationem, quia tamen informat tanquam quidem forma spiritualis, simul tamen ut essentialiter ordinata ad corpus, hoc ipso poterit dare rationem completi corporis, suntque in hoc

paria, v. g. albedo & anima, quia non virtualiter, sed formaliter, dicit anima ordinem ad corpus.

Quòd autem non sit formaliter corporea, licet albedo sit formaliter albedo, oritur hoc ex perfectione ipsiusmet animæ, negaturque, rationem virtualis tantum, pertinere ad genus causæ efficientis, nam v. g. unus Imperialis, est virtualiter tres floreni, etiam hoc respectu, quia unus ille continet perfectionem nonaginta grossorum, inclusorum in tribus florenis. Si item species effectivè non concurrat ad actum, sed solum complet potentiam, species universalior Angelica, virtualiter erit inferior. Denique gradus inferiores spectati merè secundum perfectionem, virtualiter includunt perfectionem superiorum, nec tamen illos efficiunt.

INSTAT Trombeta apud eundem: Nulla Forma continet virtualiter effectum sibi repugnantem.

RESPONDETUR. Dare esse completi corporis, non repugnat formæ essentialiter ordinatæ ad corpus, talis autem est anima: unde albedo non potest dare virtualiter esse nigri, quia non ordinatur essentialiter ad nigrum perficiendum.

INSTAT secundò Māstrius. Ergo etiam forma corporea virtualiter continere poterit esse spiritualia.

RESPONDETUR. Quòd non: quia convenit quidem superioribus continere perfectionem inferiorum, sed non è converso.

INSTAT tertio idem. Etiam admissò, quòd virtualiter tale esse contineret, non proinde posset illud homini communicare, sicut Forma Solis, eminenter continet calorem, & tamen non facit solem formaliter calidum. Forma enim in tali genere dat tantum illud esse, quod in se habet.

RESPONDETUR. Licet continentia caloris in Sole non faciat Solem calidum, facit tamen alia calida: ita quamvis continentia complendi corporis, non faciat animam corpoream, poterit corpus complere: idque ideo, quia eminenter contenta, exercent suam eminentiam, non in ipsum eminens, sed in id, ad quod ordinantur.

Objicit quinto. Etiam posito, quòd anima sit sensitiva, non potest viventi tribuere esse corporeum: quia esse corporeum, quod vivens exigit, est dissimulare & organicum.

RESPONDETUR. In nostris principiis, esse illud corporeum dissimulare, principiatur à dissimilibus accidentibus: sed qui illud diceret oriri à Forma sensitiva, diceret, quòd completivè etiam corpus dissimile, facere possit, eo quòd anima sensitiva, exigitiva sit hujus dissimilationis, & simul essentialiter ordinata ad tale corpus complendum.

Quod autem dicit Maftrius, dari continentiam inferioris in superiori per excessum perfectionis, sed non semper per continentiam effectuum inferioris, id non convincit. Cur enim hanc continentiam per excessum perfectionis, non habebit anima in ordine ad dandum esse corporis? Et quamvis non semper perfectius dicat continentiam effectuum inferioris, transcat; nam per Maftrium, non debet id præstare anima in genere causæ efficientis.

Denique, cur anima superior non erit contentiva effectuum superioris? cum dentur superiora, quæ continent effectum inferioris.

Reliqua solventur, ubi de Formis partialibus.

QUÆRES. An tot sint Formæ, quot illarum divisiones, an scilicet in homine alia sit anima vegetativa, alia sensitiva, alia rationalis?

ASSERO. Quod non;

RATIO prima ex Suar. Disp. 15. Sect. 10. n. 20. Anima vegetativa, v. g. in equo, non potest esse nisi contracta ad aliquam speciem, aliàs darentur individua generica, & posset esse aliquod individuum & singulare à parte rei, in nulla tamen specie constitutum: si autem est illa ratio vegetativi contracta, ergo debet esse contracta per rationem sensitivi, sibi identificatam, nam ratio differentialis Metaphysica, identificatur rationi genericæ, rursus rationem vegetativi, non potest contrahere ratio sensitivi, ut sic, propter rationes adlatas, ergo contrahi debet per rationem ininhibibilem, ergo in re, non distinguuntur hi gradus.

RATIO secunda Hurtadi est. Non sunt tot materiæ distinctæ, quot prædicata essentialia: ergo nec tot formæ, quot prædicata essentialia.

RATIO tertia est, posito, quod anima in bove alia sit vegetativa, alia sensitiva, alia mugitiva, quæro, illa ipsa mugitiva anima, vel est una, vel non est una? Si non una, ergo falso posuisti, tantum esse tres animas in bove: si est una, contra erit, quia per te illic multiplicandæ sunt animæ, ubi multiplicantur prædicata essentialia: sed in anima mugitiva, multiplicantur prædicata essentialia, certè enim ipsa in se anima mugitiva, est in plures divisibilis conceptus. Ergo. Quod si dicas, hæc omnia posse referri in idem realiter principium, idem & nos dicemus.

Principalis hujus asserti ratio est, quia non sunt multiplicanda entia sine necessitate, nulla autem necessitas multiplicandi has formas.

DICES primò. Anima rationalis est spiritalis, materia non spiritalis sed corporea; Ergo non nisi intermediis aliis formis, extrema tam dissita, conjungi secum poterunt.

RESPONDETUR. Non minus dissita est in ratione entis Forma sensitiva, à Forma rationali,

quàm sit dissita Forma vegetativa à forma rationali: nam tam vegetativa Forma, quàm sensitiva, sunt formæ corporeæ, & materiales. Porro non obest, ut extrema dissita in ratione entis, secum conjungantur, modo non sint dissita, per negationem ordinis & habitudinis; jam autem anima spiritalis, dicitur habitudinem ad corpus.

DICES secundò. In homine sunt operationes contrariæ, ergo & principia harum operationum diversa, nempe animæ: dicitur enim in Scriptura, quod caro concupiscat adversum spiritum.

RESPONDETUR. Sicut affirmare & negare sunt operationes contrariæ, & tamen non est alius intellectus affirmativus, alius negativus; ita nec contrariarum operationum, debent esse diversa principia, tunc autem diversitas operationum arguit diversitatem principiorum, quando non potest referri in idem principium: tunc autem non potest referri in idem principium, quando est fundamentum colligendæ separabilitatis principiorum, & quando ex identificatione illorum principiorum, sequitur confusio essentialium, nihil autem horum in præsentem ostendi potest. Locus Scripturæ ita intelligendus, quod eadem anima, in quantum inclinatur à sensibilibus, ad sensibilia prohibita, repugnet sibi inclinatur ad insensibilia & divina.

DICES tertio. Aristot. 7. Metaph. cap. 10. asserit, partibus definitionis, respondere partes rei.

RESPONDERI potest: definitioni rei, datæ, per partes Physicas, respondere partes Physicas, datæ autem, per partes Metaphysicas, respondere etiam partes Metaphysicas. Quando verò idem 2. Metaph. c. 2. docet, ideo in formis substantialibus, non dari processum in infinitum, quia non datur in conceptibus, hoc etiam non obest: certum enim est, quod si multiplicarentur in infinitum formæ, multiplicarentur etiam illarum conceptus quidditativi. Sed hæc mala consequentia multiplicatur; ergo & formæ. Unde etiam colliges, animam vegetativam in homine non esse educatam, sed creatam, est enim eadem cum rationali, quæ nonnificatur. Cæterum non est dubium, quod eadem anima rationalis, prius præstet effectum vegetativæ, postea sensitivæ, demum rationalis.

DIFFICULTAS II.

An dentur Formæ substantiales partiales.

CONTRA Thomistas Suar. Arriag. Ovied. & Calios, affirmant Scotistæ, & ex nostris Dand. lib.

di. lib. 2. dif. 8. P. 3. Smigletius & alii. Status questionis in hoc est: Volunt Scotistæ, dari formam substantialem in viventibus, v.g. in homine, ossis, carnis, nervi, condistinctam à forma totali, uti est anima rationalis, quas formas volunt esse subordinatas, eò quòd illæ ordinentur ulterius ad animam rationalem, examinandæ sunt rationes utriusque partis.

Punctum Difficultatis I.

Proponuntur argumenta pro Formis partialibus.

Primum Argumentum est Scoti, quod sic proponi potest. Posito, quòd non dentur Formæ partiales, si quis discipulorum in triduo mortis consecrasset, vel posuisset illic corpus Christi, vel non posuisset. Neutrum dici potest. Minor probatur, si enim posuisset Corpus Christi in triduo mortis, ergo corpus Christi in ratione corporis non constituitur anima, utpote quæ tunc non erat, ergo ulterius constituitur Forma corporis condistincta ab anima: si enim tunc posita fuisset anima: Ergo consecratione reductus fuisset Christus ad vitam; si autem non posuisset Corpus Christi in triduo mortis, aliquis discipulorum consecratione sub speciebus panis, ergo nec consecrasset, quod non concedunt oppositi.

RESPONDETUR. Imprimis difficultatem hanc solvendam esse ipsi Scoto: si enim in triduo mortis poterat poni sub speciebus panis corpus Christi consecratione, debuisset poni & anima, nam habuerunt potestatem consecratione, non solum, Corpus ponendi, habuerunt enim eandem specie potestatem cum nostris Sacerdotibus, qui non nisi simul ponere possant etiam animam; si autem posuissent etiam animam, cur non dicendi essent resuscitantes Christum? Deinde dici potest, non potuisset consecrare in triduo illo Apostolos, idque non defectu potestatis, sed defectu termini ponendi, nempe corporis Christi, idque animati, cum tamen tunc non fuerit animatum. Sed quia hoc videtur esse contra Sanctum Thomam, Tertiâ par. q. 67. art. 7. dici posset, quòd potuerint consecrare, potuerintque ponere corpus sine anima, hoc est, materiam cum talibus accidentibus. Vel etiam ponendo Sacramentaliter ipsam animam, neque tamen per hoc resurrexisset Christus, quia potuisset anima sub speciebus uniri corpori, non tamen corpori in sepulchro jacenti, penes quod præcisè spectari debuisset resurrectio, neque enim corpori replicato, repugnat in uno loco habere animam, in alio non habere.

INSTAT primò Pontius, in quantum dicitur poni tuac materiam cum accidentibus, & di-

cit, vi cuius responsionis sequi, quòd quando ex ligno generatus est ignis, verum est dicere, quòd corpus ligni, sit sub forma ignis.

RESPONDETUR. Esse illic non nisi ampliatiuè corpus ligni, quia non manet combinatio accidentium ligni.

INSTAT secundo idem. Si idem est corpus Christi, ac materia Christi, posset quis æquè consecrare cum hac forma, hæc est materia mea, ac cum hac alia, hoc est corpus meum.

RESPONDETUR. Imprimis retorquendo argumentum, & querendo; an cum hac forma, hæc est materia mea, cum forma partiali substantiali constituyente, v. gr. in ratione exigitivi quantitatis, possit quis consecrare? Directè dici hoc potest, quòd ad hoc; an teneat aliqua Forma Sacramentalis, non solum sit spectandum, an in re idem verba importent, sed etiam spectandum est, an usus communis ad eam rem significandam adstrinxerit hæc verba; & ita idem in re est dicere; Ego te baptizo in Nomine Trinitatis, ac dicere, baptizo te in Nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti, & tamen prior illa Forma non tenet, eò quòd usus communis, ad significandas distinctè tres personas, non assumpserit *Ly* Trinitas. Cum ergo *ly* materia prima cum accidentibus, non sit impositum ad significandum distinctè corpus, quantumvis in re, sit ipsa materia cum accidentibus talibus, ideo prædicta forma, non tenebit.

INSTAT tertio idem. Thomistæ censent, in toto composito subjectari accidentia, compositum illud est dissolutum: Ergo nec eadem accidentia manent, si autem subjectantur in ipsa materia, hoc imprimis falsum est: deinde, accidentia non ponuntur nisi per concomitantiam, corpus autem ponitur vi verborum, Ergo apparet, quòd corpus non dicat illa accidentia.

RESPONDERI posset. Secundum præiacta principia, accidentia subjectari, non in composito. Negando item, quòd accidentia constitutiva corporis, in ratione corporis, per concomitantiam ponatur, nec oppositum ullibi docuit Tridentinum.

SECUNDUM Argumentum est Pontii, fundamentum in Tridentino Sess. 13. C. 3. ubi dicit Concilium Corpus poni vi verborum consecrationis, concomitanter autem animam, ex quo loco sic format argumentum. Non potest corpus, quod ponitur per se sub speciebus panis, non potest inquam esse aliquid constitutum ex anima & materia prima: Ergo corpus non est materia per animam constitutum, quia si esset corpus constitutum ex materia & anima, tunc quando directè ponitur corpus, vi consecrationis, poneretur etiam anima utpote constitutiva corporis, ad eum modum, quòd

quò qui producit per se hominem, producit etiam constitutiva illius, ex Tridentino autem, non producitur directè in consecratione corporis anima. Si autem ad hoc recurras, quòd corpus constituatur materià cum certis accidentibus, contra erit, quia aliàs conversio Eucharistica, non tam esset transsubstantiatio, quàm transaccidentatio: quia esset mutatio in accidentia externa, quæ corpus, quæ tale, dicit; contra quam voluerit citatum Trident.

C. 4.

RESPONDERI posset. Quòd intentio Tridentini fuerit declarare, quomodo totus sit sub utraque specie Christus, quæ intentio salvatur, etiamsi per animam constituatur corpus: noluit autem Tridentinum discurre, quid tandem sit constitutum corporis. Hæc de Tridentino. Quòd attinet ad difficultatem in sententia, quæ ponit corpus stare in materia, quæ de se est corpus, utpote condistincta à Spiritu, & insuper addit, accidentia aliqua organisationemque, in hac inquam sententia, ex vi verborum, nonnisi concomitanter ponetur anima, illa autem accidentia per se ponentur, cum quibus magis connectitur corpus sub formalitate corporis, quàm cum anima, quia per illa constituitur etiam in ratione corporis organici, erit autem adhuc tunc transsubstantiatio, quia erit conversio substantiæ panis, in substantiam Christi, quantumvis vi verborum ponatur materia Christi, quæ in ratione Organicæ, talibus accidentibus completur.

TERTIUM Argumentum est: Corpus Christi idem fuit sepultum, quòd fuit de Beatissima natum. Sed hoc esset falsum, nisi detur præter animam forma alia substantialis in Christo, quæ cum materia constituat corpus illud, quia corpus sepultum non potest esse constitutum in ratione corporis, anima, hæc enim non fuit in sepulchro: Neque recurras ad hoc, quòd corpus Christi sit materia cum accidentibus, aliàs accidentia essent de essentia Christi, sicut & ipsum corpus, & sicut dicitur corpus organicum, cum diversis accidentibus, ita dicitur, corpus non organicum, materia cum accidentibus ejusdem rationis, adeoque ignis constabit corpore & forma ignis.

RESPONDERI posset primò. Cum Cajet. & Suar. idem fuisset corpus supposititaliter, hoc est, terminatum eadem personà verbi, sed non erat idem formaliter.

INSTAT Pontius. Si verbum assumpsisset aliam numerò naturam humanam, eadem fuisset supposititalitas, & non idem corpus: Ergo ad hoc, ut dicatur idem Corpus Christi sepultum & natum, non sufficit, si sit idem supposititaliter.

RESPONDETUR. Non sufficere ut sit idem, si cætera sint imparia, v.g. si intercedat distinctio realis, in ipsamet materia, & quia hoc non con-

tingit Christo mortuo, sit ut idem sit Corpus. Cæterum hæc Responsio

NON SATISFACIT. Tum quia ex Mastro alius est querere, an idem maneat suppositum; & aliud, an idem maneat Corpus: verbum enim Divinum non dat esse corporeum, nec Patres dicunt, idem mansisse suppositum, sed dicunt, idem mansisse corpus. Tum quia si lignum assumeretur à verbo, & lignum converteretur in ignem, retenta unione verbi, cum materia ligni, non diceretur idem manere corpus Physicum, manente eadem supposititaliter materia: ergò nec nunc dicendum, ex eo manere idem corpus sepultum, quòd erat natum, quia idem est supposititaliter. Tum quia in ratione corporis, non supposito, sed anima constituitur: ergò si non manet anima, non manet idem constitutum. Cæterum si quis diceret, requiri animam ad esse compleri nonnisi corporis, benè se tueri posset, quòd in sepulchro non manserit idem corpus completè, sed incompletè: non mansit quidem completè idem corpus, quia ad hoc complementum in omni sententia requiritur anima, sed mansit incompletum, quia mansit materia, quæ est substantialiter corpus, manseruntque eadem accidentia. Ad quòd attendendo

RESPONDETUR secundò. Idem fuisse corpus sepultum & natum, quia fuit eadem materia, quæ est substantialiter corpus, cum iisdem accidentibus; nec sequitur inde, accidentia esse de essentia Christi, sicut & ipsum corpus, quia corpus, nonnisi secundum id, quòd dicit in recto, est de essentia Christi; in recto autem dicit materiam, quamvis corpus secundum id, quòd dicit in obliquo, non sit de essentia Christi, in obliquo autem dicit accidentia, ad eum modum, quo cœnæ, id quòd dicit in recto, est essentialiale, nempe comestio, illudque est exsatiativum appetitûs, tempus autem quòd dicit in obliquo, est extrinsecum & non exsatiativum. Neque inde sequeretur, quòd ignis constet corpore non organico, quia nomen hoc corpus, usus communis adstrinxit, nonnisi ad significandam in materia certam organisationem, ab heterogeneis accidentibus profectam; ex obiecto autem verum est, ipsam in se materiam esse corpus substantialiter incompletum.

INSTAT Pontius. Si sufficit ad hoc, ut dicatur corpus idem esse sepultum & natum, quia sunt accidentia illius sensibilia eadem, ergo poterit dici, substantiam panis manere in Eucharistia, quia manent accidentia illius sensibilia.

RESPONDETUR. Neg. Sequel. quia non manet eadem materia in Eucharistia, sicut mansit in sepulchro, cum tamen materia in recto importetur à corpore.

INSTAT secundò Mastrius. Quamvis in genito & corrupto eadem remaneat Materia cum iisdem accidentibus, non tamen dici potest, genitum esse corruptum, & idem numero compositum cum illo. Ergo & in presenti idem dicendum.

RESPONDETUR. Quia cum genitum non constituatur ipsa Materia & accidentibus, itemque corruptum, manente eadem materia & accidentibus, non poterit dici manere idem genitum, quod erat corruptum. Quia autem corpus constituitur materia & accidentibus, bene potest dici, si maneat in Christo eadem Materia & eadem accidentia, manere idem corpus.

INSTAT tertio. Esse carnem & nervum, est esse substantiale.

RESPONDETUR. Etiam in principiis Mastrii, esse carneum, nerveum, præter formam substantialem, dicit accidentia, ita, ut si illa non sint, non sit futurus, v.g. nervus; & si substantialitas nervi salvari potest ratione formæ substantialis, cur in nostris principiis salvari non poterit ratione materiæ, quæ est quid substantiale? Unde dici potest, esse nerveum, esse compositum ex substantiali & accidentibus, adeoque inadæquate esse substantiale.

QUARTUM Argumentum est: Si non dabantur in Christo formæ partiales substantiales: Ergo ne materia Christi maneret spoliata omni formâ, succedere debuit post separationem animæ Christi, forma cadaverea: hoc non potest dici, quia si successisset animæ Christi forma cadaveritatis, ergo verbum assumpsit hanc formam, hoc autem dici non potest, quia illam dimittere debuisset ad adventum animæ; dimittere autem non potuisset, propter Theologorum axioma. Verbum, quod semel assumpsit, nunquam dimisit.

RESPONDERI potest variis visis. Imprimis successisse formam cadaverem etiam in Christo, an autem illam assumpsit Verbum, dubium est; fortè non assumpsit, propter illud dictamen Patrum, quod verbum semel assumpsit nunquam dimisit: fortè etiam assumpsit, & postea dimisit, quia id solum, quod semel assumpsit, nunquam dimisit, quod assumpsit ex primaria intentione, & ad hoc, ut redderetur homo, non ex primaria autem intentione, assumpta illa forma. Alii etiam dicunt, materiam Christi in triduo mortis, sub solis accidentibus remansisse, nec successit illa forma cadaverea.

INSTABIS. Supposito, quod verbum assumpsit formam cadaveris, vera esset hæc propositio: Verbum est cadaver, cadaver nos redemit, cadaver natum est ex virgine, quæ absurda sunt.

RESPONDETUR. Retorquendo argumentum,

etiam positis formis partialibus, corpus exanime est cadaver, adeoque Verbum, esse cadaver id est, corpus exanimatum. Deinde in forma concedi potest hæc propositio: cadaver est verbum, quia illius sensus est; corpus exanime, terminatum est persona verbi, quæ propositio est de fide. Reliquæ autem propositiones non sunt veræ, v.g. cadaver est natum de Beatissima, quia denominatio cadaveris advenire non potest, nisi cum est negatio animæ: quæ quia non erat in nato de virgine, cum nascebatur, cum redimebat, nec potuit verificari cadaver redemisse, cadaver natum de virgine, nisi fortè ampliativè, scilicet id, quod erat natum, factum est cadaver. Illustrat hoc Arriaga, quod universaliter non liceat argumentari à denominationibus, quas verbum uno tempore habuit, ad eas in omni tempore applicandas, sicut si Verbum fuisset unitum Angelo, & postea si dimissa ea unione, unitum fuisset naturæ humanæ, in eaque nos redemisset, falsa esset propositio, Angelus nos redemit: ita etiam falsa erit hæc propositio; cadaver nos redemit. Nec ulterius censendum est, aliud esse corpus Christi vivum, & aliud mortuum: quia sub alia est forma, quia divisio & alietas corporis, non est pensanda ex alietate, non nisi advenientis formæ substantialis, sed ex unitate ejusdem numero Materiæ, & eorundem numero accidentium. Hinc si corpori Petri, post abscissum animæ ejusdem, uniretur anima Pauli, idem uterque haberet corpus, quamvis diversam animam, non negatur tamen aliud compositum tunc haberi.

QUINTUM Argumentum. Si non darentur formæ partiales, non esset, quod colere merito possent Christiani in reliquiis Sanctorum; sola enim materia, non mereretur hunc cultum, aliàs carnes Sanctorum in substantiam bestiarum converfas possemus colere.

RESPONDETUR. Ratio colendi reliquias est; quia manet eadem materia, non quomodocunque, sed cum iisdem pluribus accidentibus, ita, ut non possit dici illa materia, jam esse aliud moraliter suppositi; quia autem in bruto jam est aliud materia suppositi, habetque diversa accidentia, deservientia ad aliam formam, non jam defectivam, qualis est cadaverea, sed perfectivam, qualis est forma bestiarum, vermis, &c. Et certe, si coleretur materia illa cum accidentibus bestiarum, jam non illud censeretur coli moraliter, & suo modo physicè, cum tamen cultus in moralitate vel maxime fundetur: & sic colimus crucem, quæ attigit Christum, non coleremus autem buccam Judæ Christum osculantis, quia idem moralitatis fundamentum non habemus, in actioneque hac, moraliter non censeretur Christo exhiberi cultus, sed Judæ.

Conti-

Continuantur alie rationes.

Posuimus jam argumenta Theologica, adferenda sunt Philosophica.

PRIMA ratio est Auctoritas Aristotelis, deficientis animam. *Anima est actus corporis organici, potentia vitam habentis*, quod corpus organicum, non potest esse sola materia cum accidentibus: ponat enim Deus unionem materie spiritui omnibus accidentibus, cum anima humana, vel constabit illud compositum corpore & anima; vel non constabit: si constabit, ergo sola materia est corpus, & non dicit illa accidentia: si non, ergo potest dari homo absque corpore, siquidem darentur essentialia hominis, hoc est, materia & forma.

RESPONDETUR. In illo casu fore compositum constans corpore, secundum id, quod dicit in recto corpus, non autem secundum id, quod dicit in obliquo: ut autem dicatur compositum aliquod esse homo, debet constare corpore & anima rationali, corpore, inquam, tam secundum id, quod dicit in recto, quam secundum id, quod dicit in obliquo. Finge in tua sententia materiam habere formam substantialem corporis, ossis, sanguinis, & nullam habere organisationem externam accidentalem, non habere v.g. humiditatem & fluiditatem sanguinis, duritiam ossis, eritne tum temporis homo vel non? Si non erit, ergo accidentia intrant essentialiam corporis; si erit, ergo massa una indigesta, inutilis ad functiones sensandi &c. erit homo, & breviter, quod tu de hoc composito in tua sententia dices, idem in presenti dicitur. Rursus, corpus organicum estne de essentia hominis, non? non potest non esse de essentia hominis, quia illa compars, per ordinem ad quam definitur anima, est de essentia hominis, sed corpus organicum est illud, per ordinem ad quod definitur anima. Ergo. Si autem corpus organicum est de essentia hominis, ergo accidentia sunt de essentia hominis, idque ideo, quia organisationis importat accidentia, hinc detur materia, dentur & forme partiales, & non dentur accidentia debita, certe non erit corpus organicum, ergo apparet, quod ratio organici etiam accidentia importet, quod si corpus organicum est de essentia compositi, rogo, cur accidentia non ingrediantur rationem compositi substantialis? Conformiter ergo ad materiam de connotatis, dici potest, organisationem petibilem ab accidentibus, esse quid accidentale corpori, necessario tamen requisitum.

SECUNDA ratio. Quando moritur homo, remanent in corpore ejus eadem accidentia numero, quae erant antecederent. Tum quia ita sensus ostendunt, quos falli nulla convincit ratio. Tum quia quae illic esset causa productiva accidentium tam similium: quid si remanent eadem accidentia, & quidem numero,

quaro, in vivo subiectabantur ne in toto composito, an in sola materia? Si in composito, ergo cum eadem numero maneant accidentia, debet manere idem compositum substantiale: ergo manet compositum ex materia & formis partialibus; Si autem subiectantur in sola materia, infero, si manent eadem numero accidentia in mortuo, ergo manebit & eadem forma substantialis, sed non totalis, ergo partialis, quod ipsum probatur, quia nisi forma eadem numero vel specie maneat, non possunt manere eadem numero accidentia, cum eadem forma & figura.

RESPONDETUR. Non posse manere eadem numero accidentia, (quae suppono subiectari in sola materia) nisi maneat eadem forma, si illa sit perfectiva, & per se intenta a natura, posse vero manere eadem accidentia, si sit forma defectiva, qualis est forma cadaveris. Vidimus enim, quod quando perfectiva forme ligni, succedit forma perfectiva ignis, non manere eadem accidentia; succedente autem sola forma defectiva, ut cum exsiccat etiam arbor, manent eadem literae insculptae, eadem nodositates &c. arguimusque cum forma defectiva, posse manere eadem numero accidentia.

Idem medius terminus sic aliter proponitur a Mastrio Disp. 2. n. 62. Manent tunc eadem numero accidentia, ergo idem corpus, quod est eorum subiectum inhaesionis; non enim migrare possunt de subiecto in subiectum.

RESPONDETUR. Subiectum inhaesionis illorum accidentium manet immediatum idem, nempe eadem quantitas, mediatum item idem, nempe materia prima.

INSTAT primo n. 96. Materia non est subiectum immediatum accidentium, prius enim est compositum substantiale, quam accidentale.

RESPONDETUR. Esse prius compositum substantiale prioritate dignitatis intentioneque naturae, sed non prioritate praesuppositionis. Et certe materia debet praesupponi quanta, ut recipiat formam materialem, ergo praesupponitur jam compositum accidentale ex materia & quantitate, quae est accidens.

INSTAT secundo. Etiam si accidentia residerent in materia, tamen non sunt ei coeque, saltem omnia, & nova accidentia adveniunt cum nova forma, ergo etiam in proposito ita debet esse: non enim potest afferri ratio, cur formae tam diversae, ut anima, & forma cadaveris, eadem prorsus accidentia exigant, in materia.

RESPONDETUR. Concedo, omnia accidentia non esse coeque materiae, sed nego omnia non posse recipi mediate in ipsa materia, immediate in quantitate, adveniunt etiam cum

cum forma, quæ vocatur cadaverea, nova aliqua accidentia, licet non sint nobis nota, pululantia ex pugna, quæ intervenit in decessu viventis. Vel si hæc nolis agnoscere nova, quantumvis non nisi aliqua, disparitas est, quia illa forma cadaverea, cum sit nata sequi immediate abscissum formæ perfectivæ, ex ipsa immediata successione, debuit determinare sibi similia in specie accidentia formæ perfectivæ, hoc ipso enim non esset nata immediate succedere, sed impediretur, quoadusque non producerentur illa accidentia. Quia autem formæ perfectivæ non sunt natæ sibi immediate, & quidem determinatè, succedere, ideo nec exigunt similia accidentia, vel potius eadem prorsus.

INSTAT TERTIO. Unde adhuc petenda est identitas accidentium in corpore vivo & mortuo, nam hæc non potest peti ex materia, hæc enim indifferens est ad omnia accidentia; & si dicatur esse eadem, quia non adest causa à qua fiant nova, eadem etiam ratione dici potest, etiam formam substantialem corporis, esse eandem, quia non potest assignari, causa à qua producatur.

RESPONDETUR. Causa indentitatis illorum accidentium est, ipsa forma defectiva, exigens multa eadem accidentia, cum forma, cui nata est succedere, & quidem determinatè, in talibus circumstantiis.

TERTIA RATIO EST, datur in cadavere hominis aliqua forma substantialis, sed non alia, quam quæ fuit ante mortem hominis, neque enim datur forma cadavereitatis, quia illius causa productiva assignari non potest; vel enim istam formam producerent causæ particulares, vel causæ universales; non primum, quia quando gladio transigitur animal, quid gladius habet virtutis ad producendam illam formam? & cum similis semper cadaverea forma resulter, qui à tam diversis principiis, causativis interitus humani, produci potest? Non secundum, quia causæ universales, non magis sunt determinatæ, ad producendam hanc vel illam formam, nisi determinantur à dispositionibus, quæ autem illic dispositiones determinant ad formam cadavereitatis, immò cum eadem maneant in vivo accidentia, quæ erant in mortuo, non possent determinare ad formam omnino dissimilem cadaveream.

RESPONDERI potest: inrepentino interitu, produci formam cadavereitatis à solo Deo, ad quem tanquam ad auctorem naturæ, spectat providere, ut res secundum exigentiam suam naturalem existant. Cum ergo deponat naturaliter existere materia, non nisi sub forma substantiali, ideo DEUS ad illam producendam tenebitur; quando autem sensum per naturalem corruptionem cedit a-

nima ex vivente, tunc agens destructivum formæ præteritæ, inducit cadaveream, vel suam propriam.

Addisoler, tot esse has formas cadavereas specie distinctas, quot sunt specie distincta ipsa viventia, & ita DEUS extinctæ homine repente determinatur, ad producendam formam cadavereitatis non nisi humanæ; ut autem connaturaliter illam producat, determinatur ab accidentibus, quæ eadem manent, licet non omnia, illis scilicet deficientibus, sine quibus vita continuari non potest, & licet hæc accidentia in præsentia eorum quæ perierunt, non possint determinare nisi ad animam, in absentia tamen illorum determinant ad formam defectivam cadavereitatis, nisi adsit illa forma inducta, v.g. embryonis, quæ ponitur, quando nec dum sunt dispositiones ad introducendam animam requisitæ & nisi adsit agens, quod ultiores dispositiones ad formam perfectivam producat, in his enim circumstantiis illæ dispositiones non determinant ad formam cadavereitatis.

Docet etiam Arriaga, causas contrarias, posse eandem formam cadavereitatis producere, si enim possunt formam carbonis, diversæ causæ producere, sive extinguatur aqua frigida, sive oleo calidissimo, sive cinere, sive naturali defectione ignis, cur non & formam cadaveream, adeo defectivam, producere poterunt etiam contrariæ causæ? Erit autem hæc forma utilis, ne materia maneat sine forma substantiali, quæ quia defectiva, non debet nisi valde debilitate conservare accidentia, ad quorum exigentiam est producta; ideo autem negatur hic influxus formæ cadavereæ, & tamen adstruitur hæc forma, quia non adstructa hac formâ, maneret materia sine forma substantiali, quod absurdum est in Philosophia communi; nullum autem est absurdum, si forma defectiva debilitate influat in dispositiones, ad quorum exigentiam est producta.

Defectibilitas autem illius formæ, ex eo colligitur, quia illa per se non intenditur à natura, bonumque universi postulat potius defectum talis formæ.

Admissâ ulterius hac formâ, docetur, carnem mortuam & vivam esse univocè carnem in re, quia in re caro non est, nisi materia cum talibus accidentibus, quæ eadem sunt abscedente in recenti formâ viventis, interdumque ex usu vocatur caro, & ita dicuntur homines comedere carnes; interdum non vocatur, nam non dicitur caro hominis tumulari, sed cadaver.

Nec erit absurdum, quod formæ distinctæ requirant similia accidentia, quia etiam distincta est forma vitri, glaci, crystalli, & tamen similia in multis requirunt accidentia, quod

quod multò magis verum est de formis defectivis, hoc est, natis immediatè sequi post expulsiōem formæ viventis, succedenteq; formæ cadaveris, non erit idem ratione formæ compositum, idem tamen ratione corporis incompletè accepti, quia eadem numerò, materia, & eadem accidentia.

INSTABIS PRIMO. Forma cadaveritatis solam privationem significat: ergò non est forma Physica. Antecedens probatur: cadaver significat corpus mortuum, corpus autem mortuum, est corpus vitæ privatum; sicut mors nihil aliud est, quàm corpus privatum vitæ.

RESPOND. Vulgariter corpus mortuum, est non nisi corpus vitæ privatum; Philosophicè autem requirit formam adhuc substantialiorem, natam succedere, quæ appellatur à nobis forma defectiva & cadaveria: & sicut per oppositos, manent formæ partiales, tuncque incipiunt habere rationem totalium, nec esset cadaver, si hoc non contingeret, quamvis vulgus ad hoc non attendat; sic & in præfenti, morsque vulgariter est privatio vitæ, sed Philosophicè, est etiam inductio formæ cadaveris. Hæc obiectio inferius plenius solvetur.

INSTABIS SECUNDO. Forma cadaveria, vel dat idem esse carni, quod antea habebat, & sic de cæteris partibus, vel non dat; si idem, ergò non differt substantialiter caro mortua, in esse carnis à carne viva, quod negatur, præcipuè, quia nova substantialis forma, qualis est cadaveria, deberet dare novum esse substantiale composito: si diversum, ergò si quis vendat in macello carnem bovis furtò sublata, posset verè jurare, se non vendere carnes bovis furtò sublata, quia juxta adversarios vendit revera alias specie carnes.

RESPOND. Expresse docet Arriaga n. 69. Carnem vivam & mortuam eandem esse univocè, accedensque forma, sive cadaveria, sive alia, ad eandem materiam, cum iisdem accidentibus manentem, debet tribuere novum esse completi & formati, sed non novum esse corporis incompletè sumpti, nec novum esse carnis, ad eum modum, quò in sententia oppositorum, si Deus retentis iisdem formis partialibus hominis, infunderet animam bruti, idem esset corpus, licet novum esset in ratione completi, formati &c. Deinde juramentum procedit secundum esse morale bovis, æstimationemque moralem: idem autem esse morale, convenit bovi vivo & mortuo.

INSTABIS TERTIO. Si Deus deberet producere formam cadaveritatis, extinctò repente animali, daretur instans, in quo esset materia sine ulla forma: nam in primo instanti, exigeret materia unà cum accidentibus produci formam cadaveritatis, in secundo instanti,

Deus determinaretur ad illam producendam.

RESPOND. Dari posse instans rationis, in quo intelligitur materia sine forma, sed non datur instans temporis: quia in eodem instanti videt Deus exigi à se, tanquam auctor Naturæ, illam formam, & in eodem eam producit.

INSTAT QUARTO Maltius. Connaturalius salvatur, materiam non remanere nudam in interitu animalis, si maneat cum antiqua forma mixtionis, quàm si dicatur, illicò formam cadaveris ab universali agente prodire, sine præviis dispositionibus.

RESPONDETUR, cum probandum sit, dari formam istam mixtionis, non erit conaturalius cum illa manere materiam, universalem etiam illud agens, producit non miraculosè illam formam, quia ad exigentiam ipsius materiæ, perentis non esse sine forma, ipsaque remanentia accidentia in abscessu aliorum, ad vitam requisitorum, incipiunt esse præviæ dispositiones, ad formam cadaveriam.

INSTAT QUINTO. Ad generationem substantialem, prærequiritur dispositio prævia & successiva, hoc autem non potest salvari in repentino interitu animalis.

RESPOND. Ut nullus est ita repentinus interitus animalis, quin qualem successiōnem admittat; ita consequenter poterunt tunc haberi aliquæ successive introductæ dispositiones, ad formam defectivam.

Deinde, quamvis ad inductionem formæ perfectivæ id requiratur, non tamen ad inductionem formæ defectivæ: cum enim forma perfectiva non sit nata, non nisi post hanc formam substantialem, sequi, non determinabit sibi eadem accidentia, sed omninò diversa, quorum inductio successione indiget, forma autem defectiva, nata est sequi non nisi post hanc formam, & quidem immediatè, hinc fit, ut possit determinare sibi eadem accidentia.

QUARTA RATIO. Si non darentur formæ partiales substantiales, diversitas hæc accidentium, & Organisationis debita corpori humano, non haberet aliquod principium intrinsecum substantiale, sed debet habere: nam formarum substantiarum existentiam, ex diversitate accidentium, supra inferebamus. Sequela autem probatur, diversitas hæc accidentium non posset referri in materiam primam, quia hæc indifferens est, ad has vel illas potius formas, non in animam rationalem, quia hæc ex se est indivisibilis formaliter, & indifferens ad omnia illa accidentia, quæ conveniunt homini. Deinde, ut urget Pontius, causa naturalis eadem applicata, eodem modò passò, ejusdem rationis, debet habere effectum ejusdem rationis, juxta illud: idem mangens idem semper facit idem; neque valet, quòd anima rationalis sit virtualiter extensa, hoc est, continens in se perfectionem formæ.

formarum extenfarum, neque enim ex hoc, aut ullo capite imaginabili potest fieri, quod in hac parte materiæ causet accidentia, ſpectantia ad oculum aut carnem, niſi ponatur aliquid determinativum: impoſſibile enim eſt, quod poſſit ab aliqua cauſa provenire naturaliter, & non liberè, aliquis effectus, hic, diſtinctæ rationis, ab effectu qui producitur, ibi, niſi ponatur aliqua ratio particularis, ratione cujus, hoc competat ipſi hic, & non competat ipſi, ibi.

RESPOND. Quod inchoativè & educitivè diverſitas hæc accidentium, non poſſit referri in ipſam animam rationalem, educuntur enim hæc accidentia, etiam ante inſuſionem animæ rationalis, ab ipſa virtute formatrice factis, & continentur à forma embryonis, radicaliter autem poſſunt referri in ipſam animam rationalem, cui debentur hæc diverſa accidentia, ad quorum etiam educationem, poſtea concurrunt non ſub formalitate, quâ indiviſibilis eſt, ſed ſub formalitate, quod ſit principium tam diverſarum operationum, ad quas exercendas, pluribus heterogeneis indiget organis, & ſicut, quamvis illa ſit ſpiritalis, poſſeſt dare rationem vegetati & ſentientis, corporis que completis ita poſſeſt inducere in illa, tam diverſa accidentia.

QUINTA RATIO eſt: Si non darentur formæ partiales ſubſtantiales, tunc manus deberet dici homo; ſicut, quia non dantur formæ partiales in aqua, gutta illius, dicitur aqua.

RESPOND. Ariaga: Non ſemper nomen etiam totius homogenei, tribuitur parti, & ita folio alicujus libri, non tribuitur denominationi libri, guttæ non tribuitur denominationi maris; & ratio à priori eſt, quia ſunt ſæpè nomina, quæ ipſam integram rei ſubſtantiam ſignificant, & talis eſt vox homo, quæ non tribuitur manui. Deinde, quod gutta dicatur aqua, non ex eo provenit, quia caret formâ partiali ſubſtantiali, ſed quia caret formis accidentalibus diverſis, quæ quia competunt homini, plura, quàm manui, ſit, ut manus non poſſit dici homo, poſſit autem dici gutta aqua, aqua. Minus autem illud convincit, quando aliqui urgent, ex eo debere dari formas partiales, quia gravitas & motus deorsùm, non poſſeſt referri in materiam, nec in hominem in formam, quæ eſt ſpiritalis, quia hoc, ſufficiet referre, ſine formis ſubſtantialibus partialibus, in diverſum temperamentum.

Punctum Difficultatis II.

Fundamenta negantium Formas ſubſtantiales partiales.

PRIMUM FUNDAMENTUM eſt. Unius entis, unum eſt eſſe: ergo & una

forma, quia forma eſt, quæ dat eſſe; ergo ulterius, ſi vivens habebit plures formas, non erit unum per ſe.

RESPOND. Communiter unius entis debere eſſe unam formam, ultimo complementem & totalem, nec ulterius ſubordinatam; ſed non eſt neceſſe eſſe unam formam, hoc eſt, cum excluſione etiam formarum incompletarum ſubordinatarum partialium: & ſicut in composito Metaphyſico una eſt forma totalis Metaphyſica, & tamen, cum hoc ſtat, ut ſint plures ſubordinatæ formæ Metaphyſicæ, v. g. viſibilitas admirativitati, admirativitas rationalitati, vegetativum ſenſitivo, ſenſitivum rationali &c. ita etiam in composito Phyſico, nihil erit abſurdum, dari plures formas Phyſicas ſubordinatas, & utrobique ſalva erit ratio unius, ad quod ſolum attendit objectio.

SECUNDUM FUNDAMENTUM eſt. Forma perfectior continet virtualiter imperfectiores, ut tetragonum trigonum, ex ſecondi anima Textu 31. Ergo & anima, quæ eſt Forma nobiliſſima, continebit formas partiales, ergo ſuperflue ponentur.

RESPOND. Sinata ſit idem facere forma perfectior, quod facit imperfectior, ſuperflua eſt forma imperfectior, & ita, quia nata eſt id facere anima rationalis, quod facit ſenſitiva, & in ſuper plus, fruſtranea eſt in homine, forma ſenſitiva diſtincta. Sed non eſt ſuperflua forma imperfectior, ſi perfectior non ſit nata idem facere, quod imperfectior; & ita, non eſt ſuperflua forma caloris igni, nec quantitas animæ. Cum ergo forma totalis non ſit nata idem facere, quod formæ partiales, & cum, illâ abſcedente, maneat hæc, ſit, ut formæ partiales, non ſint ſuperflue.

Quod ſi quæras, quid operentur formæ partiales? ad hoc dici poſſeſt, quod diſponant, ut commodius anima operari poſſit: & quia anima, cum ſit forma perfectior, requirit diſpoſitiones perfectiores, quàm aliæ formæ, præcipuè cum has diſpoſitiones non repugnet eſſe ſubſtantiales, erunt ſubſtantiales, & contra intentum arguentis, probat argumentum excluſionem formarum accidentalium, utpote contentarum in perfectiori.

TERTIUM FUNDAMENTUM. Si darentur formæ ſubſtantiales materiales, anima, v. g. rationalis, non constitueret unum per ſe cum materia, ſed conſtituit: Ergo. Sequela probatur, quod advenit enti in actu, non conſtituit unum per ſe, ut fert commune axioma; ſed anima rationalis adveniret materiæ jam in actu poſitæ. Ergo.

RESPOND. Quod advenit enti in actu ultimo completo & totali, non conſtituit unum per ſe, licet quod advenit enti in actu incompleto, ſubordinato, & perfectibili, poſſit conſtituere unum per ſe.

¶ in 2

IN.

INSTABIS PRIMÒ. Ergò non poterunt naturaliter existere formæ partiales in materia, sine forma totali, utpote perfectibiles, complebiles &c. sicut materia non potest naturaliter existere sine omni forma, quia est complebilis &c.

RESPOND. Pontius, non ideò materiam non posse existere naturaliter sine omni forma, quia est perfectibilis, sed quia semper est sufficienter disposita, ad aliquam formam substantialem, & semper applicatur aliquod agens, ad illam in materia producendam: totum autem ex materia & formis partialibus constitutum, non semper habet dispositiones requisitas ad animam. Deinde dici potest, naturaliter posse existere formas partiales sine anima: quia licet sint perfectibiles, habent tamen rationem actûs Physici substantialis, informantis materiam, hoc autem, quod est informatum actû Physicò substantiali, habet jus existendi in rerum natura: præcipuè cum materia pro sua parte, ita sit Ens complebile, ut in nullo casu possit non esse Ens complebile; jam autem formæ partiales, sunt ens completivum. Sed de hoc etiam infra.

INSTABIS SECUNDÒ ex Johanne à S. Thoma apud Pontium. De natura formæ substantialis est dare esse simpliciter, & de natura Formæ accidentalis est dare esse secundum quid; sed nulla forma substantialis superveniens formæ substantiali, potest dare esse simpliciter; quia dare esse simpliciter, est facere rem extra suas causas, & existentem absque addito. Sed per primam formam accipit materia esse simpliciter, ergò non accipit eam ab anima rationali.

RESPOND. De natura formæ substantialis totalis, est, dare esse simpliciter, hoc est, totale, & ultimò; sed non est de natura formæ substantialis totalis, dare esse simpliciter in aliquo genere, seu parziale. Reliqua supponunt, materiam habere existentiam à forma, quod falsum est.

INSTABIS TERTIÒ. Illa forma subordinata, vel est sufficiens ad dandum esse simpliciter, vel non est sufficiens; si est sufficiens; Ergò est forma totalis & completa: si non est sufficiens; ergò non est forma substantialis.

RESPOND. Si formam subordinatam, velis in hoc sensu non dare esse simpliciter: quia non dat esse ultimò completum substantialiter, verum erit; si autem hoc sensu velis illam non dare esse simpliciter, quia non adfert ullum complementum substantiale, falsum erit.

QUARTUM FUNDAMENTUM est ex Arriaga. Nulla ratio est asserendi, formas partiales esse substantiales; non enim

ideò sunt substantiales, quia antecedunt, & sunt priores formæ; nam quantitas, & dispositiones antecedunt formam, & tamen non sunt substantiales: non item ideò sunt substantiales, quia petunt antè se alias dispositiones; nam etiam potentia accidentales (in sententia admittentium illas) distinctas petunt alias dispositiones, immò omnia accidentia petunt antè se quantitatem, & tamen non sunt substantia: non denique ideò sunt substantiales, quod efficienter producant alia accidentia: quia etiam calor est quid accidentale, licet producat alium calorem.

RESPOND. Esse substantiales, quia sunt radix proprietatum & qualitatum, v.g. forma ossis est radix duritiei, debet ossi; est radix tractivitatis cujusdam, quâ suggerere debitas qualitates, suæ augmentationi & conservationi aptas, possit &c. estque insuper substantialis, quia illâ ablata, non manet jam idem, ubi applicanda est explicatio, quid sit esse substantiale.

INSTAT idem. Quia dispositiones, antecedentes formarum substantialium partialium introductionem, per se ordinantur, & introducuntur à natura, propter formas partiales; sit ut illæ dispositiones non sint substantiales: ergò etiam cum istæ formæ partiales introducantur à natura propter totalem, non erunt formæ substantiales.

RESPOND. non ideò aliquid non est substantiale, quia per se ordinatur ad aliud: alias materia, quæ per se ordinatur ad formam, non esset substantia; sed ideò aliquid non est substantiale, quia non est prima radix proprietatum; quia illæ adhuc ablatæ, manet idem de quo alibi &c. jam autem formæ partiales, in quacunque Ly: substantialis legitima explicatione, possunt esse substantiales.

QVINTUM FUNDAMENTUM est. Si sola anima rationalis potest tribuere rationem vegetativi, sensitivi: ergò & se sola potest tribuere rationem corporis: ergò nullæ dantur partiales formæ.

RESPONDET PRIMÒ Mastrius, disparitate esse: quia ratio corporis, est ratio secundum se materialis. At gradus sensitivi & vegetativi, abstrahunt à materiali & immateriali, & fundant rationem communem hominibus, brutis, & plantis, qui ad bruta & plantas contractus efficitur materialis, contractus autem ad homines, efficitur immaterialis.

CONTRA. Quia si abstrahit ratio vegetativi, & sensitivi à materiali: ergò & Angeli possent vegetari, & sentire: siquidem ratio communis sentiendi & vegetandi, potest esse communis materiali & immateriali. Deinde non explicat, quomodo ratio vegetati & sentientis, contracta ad animam, posset effici immaterialis: quomodo item ratio

ratio vegetati & sentientis, abstrahat à materiali & immateriali, non autem ratio corpori. *Hinc aliter*

RESPONDETUR SECUNDO, diffinitatem esse: quia cum ratio vegetativi & sentientis, abscessu animæ intereat, positio ne ponatur, benè inferimus, haberi hoc ab anima: quia autem antè introductionem animæ, datur talis combinatio, talisque formatio, quæ etiam durat post abscessum animæ, benè inferimus, illam non ab anima, sed ab aliis formis, adeoque partialibus, proficisci.

INSTABIS. Possunt dari formæ partiales subordinatæ. Ergò poterunt dari & formæ vegetativæ, sensitivæ, subordinatæ; item possunt dari formæ partiales, quæ dent talem in specie rationem corporis, ossis, carnis, &c. Ergò possunt dari & formæ partiales substantiales, vegetativæ, & sensitivæ, subordinatæ tamen, poteruntque dari & in homine animæ plures subordinatæ.

RESPONDETUR. Inintelligibile esse, quomodo possit dari ratio vegetativi & sentientis, non tamen ultima; intelligibile autem est, quomodo dentur formæ partiales: quia scilicet animæ, respectu illius partis, dat effectum, quem in antè non præhabet, pars illa materiæ; nempe rationem animati. Rursus, quia abscedente animâ, non remanet ullum vegetativum, vel sensitivum, vel animatum, rectè inferimus, hæc omnia non haberi à formis aliquibus subordinatis, sed à sola anima: quia autem manet ratio ossis, carnis &c. abscedente animâ, inferre possumus, hæc aliunde, & non ab anima haberi, sed à formis partialibus.

Adferri potest in super ratio, cur anima humana non possit tribuere rationem corpori, ossi, nervo, &c. possit autem tribuere rationem vegetati, sentientis, quæ antequam proponatur.

SUPPONO PRIMO. Gradus superiores identificari inferioribus, sed diversimodè: nam si inferiora sint ejusdem rationis, adeoque materialia, tunc retentâ materialitate, superiora identificantur inferiori: Si autem inferiora non sint ejusdem rationis, tunc continentia in hoc stat, non quòd gradus ille, qui fuit materialis, reddatur spiritualis, ut volebat Mastrius, sed quia hoc, quod est inferius, natum est præstare, ratione suæ excellentiæ, id, quod præstant superiora.

SUPPONO SECUNDO. Quando dividitur substantia in corpoream & incorpoream, tunc anima rationalis revocatur ad membrum, quod est incorporeum: si revocatur ad membrum, quod est incorporeum, non potest esse corporea, nec de se præstare id, quod præstat corpus.

SUPPONO TERTIO. In divisione generis, quod est vivens, quod genus tam corporis, quam incorporeis est debitum, participat de hoc genere anima; est enim incorporea, vivens; quando autem dividitur animatum in vivens vegetativum, & non vegetativum; sensitivum, & non sensitivum; anima rationalis revocatur ad vegetativum, & sensitivum, idque ex vi ordinis ad corpus. *His suppositis*

RATIO est, Cur anima non possit tribuere rationem corpori, ossi, nervi, &c. possit autem tribuere rationem vegetati, & sentientis: quia anima, est inferius participans rationem & vegetativi, & sentientis; adeoque præstare poterit, quod præstat vegetativa & sensitiva: cum autem non participet rationem corporis, non poterit sine formis partialibus dare se solâ esse corporis, adeoque indigebit formis aliis partialibus substantialibus.

Quid de aliis Fundamentis.

SEXTUM FUNDAMENTUM est. Illæ formæ & essent partiales, & non essent: Essent, ut supponitur; non essent, ut probatur: quia essent formæ completæ, quod ipsum probatur. Tum quia quævis illarum, cum sit individua, adeoque in specie infima, debet habere speciem completam. Tum quia formæ lapidis, & formæ v. g. terræ, est forma completa: ergò & illæ partiales erunt completæ, utpotè nobiliores.

RESPOND. In hoc sensu formam partialem esse completam, quia non tribuit solum gradum genericum, sed tribuit speciem ossis, carnis &c. Sed non est in hoc sensu completa: quasi reddat materiam, non ulterius actuabilem, complebilem, animabilem; & quia formæ lapidis positâ, non redditur illa forma ulterius actuabilis, sit ut illa forma, non sit subordinata.

INSTABIS PRIMò. Si essent illæ formæ partiales, haberent se per modum dispositionum, hoc illis non convenit; æquivalent enim formæ totali, totamque materiam occupant, & ex eo ipso, quòd sint substantiales, sunt quod quid rei, quomodo ergò sunt, per modum dispositionis.

RESPOND. Quamvis æquivalent illæ formæ partiales, totali, in hoc sensu, quia ita nullam relinquunt partem corporis non informatam, sicut & forma totalis, non tamen æquivalent totali, ut excludant actualitatem ab alia forma, secum nata stare, dantque quod quid, sed non ultimum.

Quando autem ex eo aliqui urgent, non dari formas subordinatas: quia non dantur materiæ subordinatæ, id etiam non convincit: quia in materia non est ratio, cur hæc

tm 3

potius

potius pars, quàm illa, subordinetur, immò si daretur aliqua subordinata: illa non censetur esse subiectum primum; quia supponeret aliud ante se, nempe subordinans subiectum, unde illud potius esset subiectum primum, atque adeò materia; jam autem potest esse ratio, cur forma ossis subordinetur formæ animæ; cum etiam positò, quòd illæ formæ sint accidentales, subordinatio tamen est illis tribuenda, eò quòd ordinentur ad bonum animæ, cumque; definitivè, forma non sit actus primus, poterit benè, antè se supponere aliam.

INSTABIS SECUNDÒ. Non potest salvari partialitas istarum formarum, per hoc, quòd subordinentur totali formæ, quia subordinari non possunt: quod ipsum probatur. Ex scientia subalternata & subalternante, non potest fieri unum per se; ex fine item ultimato, & non ultimato, ex causâ principali & instrumentali: ergò nec ex forma subordinata, & subordinante.

RESPOND. Immeritò supponere objectionem, quòd ex formis partialibus, & totali fiat unum per se, sed sit unum per se ex materia & forma partiali, quia est actus & potentia ejusdem prædicamenti, sit item unum per se ex materia & forma totali; sed falsum est, quòd existis duobus actibus, inter se comparatis, fiat unum per se, si non ponatur, istas formas partiales informari à totali, quomodo enim coalesceret ex illis unum per se, si una non esset per modum recipientis, alia per modum recepti: si autem ponatur informari formam partialem à totali, posset dici fieri ex illis unum per se, disparitasq; dari poterit, quia ea, quæ antecedens continet, non comparantur inter se, sicut ordinata ad se, in genere receptivi, & receptibilis. Ita autem ordinantur inter se formæ partiales, & totales. Denique supponitur hic falsa Major, non potest esse subordinatum, ex quo, non sit unum per se.

INSTABIS TERTIÒ. Formæ illæ partiales & subordinatæ, non pereunt pereunte, v. g. anima bovis: ergò non sunt subordinatæ; nam pereuntibus subordinantibus pereunt subordinatæ, v. g. pereunte scientiâ subordinante, perit subordinata.

RESPOND. Falsum esse, universaliter loquendo, pereunte subordinante perire subordinatum: certè enim equus subordinat sibi frænum, quod non perit, pereunte equite. De scientia alia res est: quia si impossibilis esset scientia subalternans, hoc ipso etiam substantia subalternatæ impossibilis esset. Nam eadem est substantialiter scientia subalternans & subalternata, sed tantum accidentali conditione, quæ superadditur subalternatæ, differt: jam verò alia est substantia formæ totalis, alia substantia formæ partialis: hinc pereunte totali formâ, non erit necesse perire partialem.

SEPTIMUM Fundamentum est ex auctoritate Aristotelis.

PRIMUS LOCUS est ex 7. Mataph: Tex. 35. & 2. de Gener. animal. c. 1. ubi docet, carnem mortuam & vivam æquivocè esse carnem, perinde ac si ligneares, lapidea facta sit. Ergò apparet, superaddi illis formam cadavericam, nec eandem formam carnis manere.

RESPOND. Inprimis retorquendo argumentum in adversarios, per quos, quia caro non aliud est, nisi materia, & talia accidentia, quomodo illic æquivocè est caro? In forma autem respondetur communiter, carnem & reliqua organa, dupliciter spectari posse, vel ut sunt entia quædam, in hac determinate specie constituta, v. g. in specie ossis, pupillæ &c. vel certe ut sunt instrumenta, & organa animæ, sic sumpta in absentia animæ, sunt non nisi æquivocè talia, nullamque per se operationem exercere possunt.

SECUNDUS LOCUS EST ex 2. de Anima cap. 1. tex. 10. ubi ait, organicum corpus non præsupponi ab anima, sed fieri: si autem sit ab anima corpus organicum, quorum erunt formæ partiales superaddendæ?

RESPOND. Retorquendo argumentum in eos, qui organisationem à materia & accidentibus desumunt. Directè dici potest, corpus organicum, secundum quod est instrumentum, exercereque proximè & complete natum est operationes, non præsupponi, sed fieri ab anima, quamvis præsupponatur in ratione Entis dispositi &c.

TERTIUS LOCUS EST ex 5. Physic: Tex. 8. ubi ait: Quidquid movetur, est quod generatur, non est; cuius loci est iste sensus, illud quod movetur, est compositum substantiale, quod autem generatur, nondum est compositum, sed fit; cum ergò accessu formæ substantialis totalis moveatur illud, quod præsupponebatur compositum ex materia & forma substantiali partiali: ergò apparet, quòd illud non fuerit compositum substantiale.

RESPOND. Mastrius, accessu formæ substantialis totalis, moveri compositum illud ex materia & forma substantiali, adeoque illud non fuit totum ultimò completum; consequenter asserit, subiectū generationis carere esse completo & totali substantiali, sed potest habere esse partiale substantiale.

Aliter explicat Pontius. Quidquid movetur & non movetur motu generationis, debet esse ita independens ab illis motibus, ut non recipiat aliquod esse simpliciter per illos motus, hoc est formam substantialem, quæ sola dat esse simpliciter; quod verò movetur motu generationis, debet non esse, hoc est, debet carere illo esse, seu illâ formâ substantiali,

tiali, quæ per generationem acquiritur : quod verificatur etiam, positis formis partialibus, quia in generatione, positis illis, acquiritur forma substantialis.

Denique dici potest, hunc locum verificari in primis de formis partialibus : sensus enim illius est, quod movetur, jam est completum; quod autem generatur, acquirit complementum per formam; quod acquiritur etiam suo modo per formam partialem, quæ de novo producit, & non erat, quod etiam verificatur de forma totali: quia & illa in generatione non est, sed fit de novo.

QUARTUS LOCUS est ex 2. Phys: ubi definitur forma naturalis, quod sit principium motus & quietis. Formæ partiales non sunt principium motus & quietis: Ergo non sunt substantiales.

RESPOND. Negando, formas partiales non esse principium motus & quietis, si non progressivi, saltem alterativi & conservativi sui, contra alias dispositiones.

QUINTUS LOCUS est ex 1. de Generatio. c. 3. ubi inquit Philoso. unius corruptio est generatio alterius, quod falsum esset, si post abscissum animæ manerent formæ partiales, & non generaretur forma cadaveræ.

RESPOND. Sufficit, ut mediata sit generatio alterius. Deinde dici potest, corruptionem positivi, esse generationem negativi, sed non est necesse, esse semper generationem, non nisi positivi, quod videtur; docuisse ipse Aristoteles 1. de Gener. Tex. 21. Generatio, inquit, Entis, est corruptio non entis: corruptio autem entis, generatio non entis. Potest & aliter hic locus explicari. In omni corruptione inanimati, debet esse alicujus generatio, aliâ maneret materia sine forma substantiali: non enim haberet priorem formam, ut supponitur, quia jam corrumpitur, non etiam succedaneam, quia hæc negatur: in corruptione autem animati, licet interdum sit propria productio, interdum tamen est non nisi impropria, & liberaliter accepta, seu generatio æquivalens, quæ generatio æquivalens in hoc stabit, quod illæ formæ partiales, remanentes post abscissum animæ, incipiunt novum gerere munus, & denominationem planè talem, qualem adfert forma de novo genita. Porro hoc munus, quod incipiunt gerere de novo formæ illæ partiales, per hoc exercetur, quia scilicet per accidens induunt rationem formarum totalium, compositumque illud ex materia & formis partialibus, incipit se habere, tanquam hoc demonstrabile, & hoc aliquid: non enim tunc jam dicitur caro hominis, os hominis, nisi ampliative; sed dicitur os, caro, sicut dicitur lignum, lapis; Porro etiam

ad adventum formæ totalis, seu animæ, est etiam corruptio totius, non propria, sed æquivalens: quia scilicet illæ, quæ præfuerunt formæ partiales, habebantque rationem totius, incipiunt gerere munus non nisi formarum partialium. Exemplificari hoc potest in numeris, sit numerus quaternarius, addatur ei unitas, post additionem unitatis, jam quaternarius ille numerus, qui antea totum numerum erat, additâ sibi unitate, incipit gerere munus partis: quinque enim, est ad sex, pars, si autem dematur illi unitas, incipit habere vicem totius: ita planè formæ partiales, additâ animâ, incipiunt habere rationem partialium; demptâ, rationem totalium, præter titulos totalitatis, supra explicatos, stantes in hoc, quia totalis, dum est, non reddit ulterius actuabile subjectum, secus partialis. Hinc ulterius salvari potest illud axioma: natura nunquam intendens malum, operatur: nam in corruptione inanimatorum, vel animatorum, per combustionem, v.g. inducitur nova forma, in corruptione autem animatorum, per naturalem deficientiam, vel interitum subitaneum: non intendit natura malum per se, sed per accidens, quoad usque scilicet, non inducantur novæ, ad novam formam, dispositiones; interim autem sequitur bonum, nempe, quod partiales formæ incipiunt gerere vices totalium.

SEXTUS LOCUS est ex 1. de Gener. tex. 23. quod generatio sit mutatio totius in totum, nullò sensibili manente eodem, maneret autem idem sensibile, si manerent formæ partiales, eæque substantiales eadem.

RESPOND. argumentum, si, ut sonat, accipiat, probabit multum: quia probabit, non manere etiam easdem formas partiales accidentales; accidentibus enim vel maxime convenit esse sensibilia. Sufficiet itaque, quod non maneat idem subjectum denominationis; quia post abscissum animæ, illud compositum vocatur inanimatum, cum antea fuerit animatum, nec vocatur jam idem subjectum Petrus, nisi ampliative, cum antea fuerit formaliter Petrus. Deinde, admissis formis partialibus, fit mutatio totius in totum; quia scilicet illæ formæ, quæ per accidens habebant rationem totius, incipiunt habere rationem partis in generatione, & inductione formæ totalis.

Ad solvendas alias objectiones.

NOTO PRIMò: Tenere Pontium, quod forma substantialis incompleta ipsamet informetur à forma totali, ad eum modum, quò quantitas informatur aliis formis accidentalibus, utpote quas recipit: & licet anima

non possit animari aliâ animâ, nec forma informari aliâ formâ, id verum est, de informari in eodem genere, sed non de informari in diverso genere; nam informari in eodem genere, merè otiosum esset, cum id habeatur ab una forma, quod alteri v. g. est albedo, non potest etiam sibi esse, nisi albedo: id autem quod adfert forma diversa, non confert præhabita forma. Sed potest etiam dici, quod à forma totali, non informetur forma partialis, sed quod immediatè recipiatur in ipsâ materia, licet talibus dispositionibus præinformata: & sicut dulcedo non recipitur in albedine, quamvis penetrent sese, quia non est subiectum aptum; ita quamvis forma totalis penetret partialem, non recipitur in partiali.

NOTO SECUNDO. Formas partiales in quantum gerunt vicem dispositionum, tenere se ex parte materiæ, in quantum autem sunt constitutivæ, talis in specie compositi partialis, esse illas formas, & educuntur de potentia materiæ, quam informabunt.

NOTO TERTIO. Unamquamque formam partialem, in se spectatam, homogeneam esse: sed comparatam ad aliam, esse formam heterogeneam. Rursus unamquamque formam partialem, in se spectatam, totalem esse, in eo sensu: quia eam partem materiæ, quam informat, totam informat; sed non vocari totalem, quasi non relinquat alteri formæ, in eadem materiæ parte, unâ secum locum, & quasi habeat jus in hoc composito, ad informandas etiam reliquas partes.

Punctum Difficultatis III.

Proponitur tenenda sententia.

DICENDUM EST. Probabilius esse formas partiales non dari.

PROBATUR PRIMO. Quia nulla est illarum necessitas ut patuit solutione objectionum.

PROBATUR SECUNDO. Possibile est esse corpus organicum, sine solis formis partialibus substantialibus, si sola materia habeat ea accidentia, non ad exigentiam formarum substantialium partialium, sed ad exigentiam nonnisi ipsius animæ; nec est ullum fundamentum hæc accidentia dari, ad exigentiam nonnisi formarum substantialium partialium; Ergo non dantur formæ partiales. *Qui ipse medius terminus sic aliter proponitur.* Ponamus in Petro formam substantialem ossis, carnis, esse annihilatam, & mansisse omnia accidentia ossis, nervi, sanguinis. Vel certè ponamus, non concurrisse DEUM, ad

productionem harum formarum substantialium partialium, sed solum ad productionem formarum accidentalium; vel manet tunc corpus organicum, vel non manet: si manet, ergo otiosæ sunt istæ formæ partiales substantiales, nam sufficienter materia aptatur his accidentibus; formæ, si non manet corpus organicum, cur non? dices, quia desunt formæ substantiales partiales? de his ipsis quæro, ad quid necessaria? cur ad organisationem non sufficient formæ accidentales nonnisi.

RESPONDERI potest retorquendo argumentum. Possibile est organisationem hanc non referri in homine, v. g. in ipsam existentiam animæ rationalis, sed in formas substantiales partiales, nec est fundamentum, quod de facto non referantur. Ergo dabuntur formæ partiales.

CONTRA. Tu affirmas dari formas partiales substantiales, ego nego, tibi ergo incumbit onus probandæ necessitatis. Deinde, pro nobis stat principium, non sunt multiplicanda entia sine necessitate, adeoque nec ponendæ tot formæ substantiales; & tu necessitatem illarum non ostendis.

PROBATUR TERTIO. Tum quia hæc forma carnis substantialis, ut tu dicis, potest esse forma subordinata animæ rationali, potestque esse per modum dispositionis ad illam, ergo idem poterit facere & anima totalis, dicamque animam illam independentem ab unione alijs, esse formam totalem, sed non in circumstantia unionis alijs formæ. Tum quia possibilis est perfectior anima rationalis, & specie distincta, ab ea, quæ modò datur, cur ergo tali animæ, nostra anima, non erit per modum dispositionis ordinata, saltem pro alio rerum ordine? Tum quia una specie anima rationalis, dicitur exigentiam tot formarum, & heterogenearum formarum partialium substantialium, ergo dicere poterit una specie anima rationalis, etiam existentiam, tam diversarum dispositionum, si ne ulla specifica multiplicitate,

Sed præter adlata superius & expensa.

OBJICITUR PRIMO. Diversitas accidentium arguit exigentiam, & radicem istius diversitatis, quæ radix, est forma substantialis: Sed in composito humano, est diversitas accidentium: ergo illa arguit diversam exigentiam & radicem istius diversitatis, hoc est, diversam formam substantialem; sed non arguit diversitatem formarum substantialium totalium, ergo arguet diversitatem formarum substantialium partialium.

RESPOND. Diversitatem accidentium arguere diversitatem formarum substantialium,

tialium, in compōitis totalibus distinctis, v.g. in composito hōc totali, quod est Leo, & in composito totali hōc, quod est homo; sed non arguere in eodem composito: & sicut diversitas accidentium in diversis compositis, arguit distinctionem formarum totalium, non arguit in eodem composito, sic nec in illo arguet diversitatem formarum substantialium, ut appellantur, partialium. Quod ipsum ulterius in hoc resolvitur ideo diversitas accidentium, in diversis compositis, arguit diversitatem formarum: quia radix ostendi debet istius diversitatis, quæ, si non est materia, debet esse forma; diversitas autem accidentium in eodem composito, potest bene referri in ipsam animam: certè est in anima rationali per se, existentia istarum formarum substantialium, & non arguit in ipso exigitive distinctione specificam substantialem, ergo & existentia istius diversitatis accidentalis, in eodem homine, præcisè ex hoc titulo, non arguet diversitatem formarum specificarum substantialium. Hinc magis differunt inter se panis & caseus, quam caro & os: quia diversitas carnis & os, non est diversitas specifica substantialis, cum diversitas eorum accidentium possit referri in eandem animam, tam diversorum accidentium exigitive: diversitas autem accidentium panis & casei, non potest referri in eandem formam, adeoque hæc diversitas, debet esse diversitas specifica substantialis.

OBJICITUR SECUNDÒ. Notabiliter differre, est specie differre. Sed os & sanguis notabiliter differunt, ergo specie differunt. Ergo dantur formæ partiales.

RESPOND. Notabiliter differre, in accidentibus, est quidem specie accidentali differre, sed non est differre specie substantiali: os autem & sanguis differunt notabiliter, in accidentibus; nam eandem habent substantialem formam, unde etiam concedimus dari formas partiales accidentales, sed non substantiales.

OBJICITUR TERTIO. Si non darentur formæ partiales, in repentino interitu animalis, maneret materia sine omni forma, nam forma cadaveræ est fictitia, quod ipsum probatur, non producat DEUS formam cadaveræ, vel erit illud corpus exanime cadaver, vel non erit: si ergo, frustranea & fictitia est ista forma cadaveræ, si non erit cadaver: ergo non erit corpus exanime, quid enim est aliud definitivè cadaver, & quomodo non erit corpus exanime, & tamen de facto carebit animâ.

RESPOND. Ne maneat in repentino animalis interitu materia sine omni forma, admittenda est forma substantialis, nata immediate sequi post interitum viventis, nisi adit

agens propriæ formæ inductivum, appellam illam, ut vis, cadaveræ, formam corporeitatis, formam defectibilem &c. nihil autem aliud erit in re, nisi forma nata immediate sequi interitum viventis: adæquatè autem sumpta duo dicit, primò positionem formæ actuantis illam materiam, post abscissum animæ; secundo dicit non esse animæ: hinc si abscedente animâ Pauli, DEUS corpori ejusdem infunderet animam Petri, illud corpus non esset cadaver, quia non diceret negationem animæ; ut autem quid dicatur cadaver, debet dicere negationem omnis absolute animæ, quia aliàs vivens Petrus, cum dicat negationem animæ Pauli, deberet esse cadaver, nihilque in vivis esset, quod simul cadaver non esset. Ipsa autem positio formæ actuantis materiam, post discessum animæ, duplicis conditionis esse potest: Primò, ut sit forma perfectiva; ut, cum expulsa formâ ligni, inducitur forma ignis. Secundo, ut sit forma, quæ appelletur defectiva. Tunc autem inducitur forma perfectiva, cum jam eadem accidentia specialia non manent, sed alteratis illis, alia inducuntur: quando autem eadem manent accidentia, quamvis aliqua defuerint, tunc non inducitur forma perfectiva, sed defectiva, defectiva inquam, quia nata est induci, non nisi ob defectum aliorum accidentium, sine inductione novorum partium, habetque defectum virium, ut patet, ut non tantum in accessu ex cessu contrarii intereat, sed facile aliis cessu formæ, modo succedens forma habeat materiam, & accidentia relicta, quæ etiam alteri generationi deservire possit. Porro ut aliquid cadaver dicatur, necesse est induci formam illam, merè defectivam: nemo enim ignem genitum ex ligno, appellat cadaver ligni; nemo cinerem, in quem resolutum est ambustum corpus hominis, appellat cadaver. *Ex quibus*

COLLIGES, formam natam succedere, post abscissum animæ, non admittere nos ad hoc, ut constituatur formaliter cadaver: hoc enim sufficienter constituitur negatione vitæ, cum antea fuerit præhabita, sed admittimus, ne materia sine omni forma maneat.

INSTABIS. Admissione formæ cadaveræ multiplicari entia sine necessitate.

RESPOND. Esse necessitatem, ne materia maneat sine omni forma substantiali: immò ab oppositis multiplicantur potius entia, quia cum nos ponimus unam formam cadaveræ, illi ponunt tot partiales substantiales formas.

DIFFI-

DIFFICULTAS III.

De Componibilitate Formarum distinctarum in eodem Subiecto.

Potest esse quaestio, & de eo, quod potest fieri naturaliter, & quod divinitus. Sit:

Punctum Difficultatis I.

Quid fieri possit naturaliter.

DICENDUM est, *duas formas totales, seu non subordinatas, non posse naturaliter actuare eandem materiam.*

PROB. PRIMO ex Suar. quia altera illa vel adveniret materiae jam actuatae per priorem formam, vel certè concomitanter, & simul cum alia adveniret. Neutro modo id fieri potest. Minor probatur: quia si adveniret altera forma illi priori: ergo non constitueret unum per se, non enim adveniret materiae constitutae in potentia substantiali ad illam, actuata enim priori formâ, est in potentia non nisi accidentali ad aliam formam. Concomitanter etiam illa altera forma non adveniret. Tum quia una forma determinat sibi materiam, ne sit capax aliâs formae, unde etiam videmus, ad adventum unius, expelli aliam. Tum quia materia habet limitatam capacitatem, & vim causandi formas; aliâs si potest informari duabus formis naturalibus, nescio cur non tot simul, quin pluribus? Hæc ratio infundatur principio Aristotelico, quod advenit enti in actu, non advenit per se, sed per accidens; sed si quis negaret hoc principium, non convinceret ratio, adferreque posset instantiam; quia supernaturaliter possunt duae formae substantiales, non subordinatae, uniri eidem materiae, & tamen utraque constitueret unum per se; non posset autem constituere, si verum est prædictum principium: quia potentia obediens non aufert veritatem axiomati.

PROBATUR SECUNDO. Quia unaquæque forma exigit certum qualitarum temperamentum, dispositiones, complexionem, sed hæc temperamenta non possunt esse pluribus formis debita, in eadem numero materia, ergo nec ipsæ formae. Minor prob. quia de se querent sese ad invicem illa temperamenta.

Sed, quid si essent dispositiones illæ merae, disparatae, & non pugnantes secum? quid si in pugnantibus dispositionibus sit æqualitas, & non nisi in ultima non agente ad invicem, diversitas, quantumvis revera in particulari has

dispositiones nominare, nec tales formas, tanquam hoc aliquid, demonstrare possimus.

PROBATUR TERTIO. Quia experientia est, quâ noscimus quasdam formas, non se ad invicem compari, ut formam ligni & ignis, attendendoque ad hanc pugnam, bene inferimus, etiam alias secum pugnare, præcipue, cum intentio naturæ sit, varietate formarum, quæ se prodat per accidentia, & operationes diversas, mundo providere, quæ provisio non ita perficeretur intra eandem materiam, duabus formis positis.

Sed dici posset, licet se non compatiatur calor & frigus, non sequitur, quod se compati non possint, dulcedo & albedo; ita quamvis aliquæ formæ, non se compatiuntur, non sequitur, quod reliquæ etiam substantiales, compati se non possint. Et licet naturæ intentio sit, providere illâ varietate formarum, sicut providendo de varietate formarum accidentalium, admittit ex mixtura varietatum, v.g. teporem, cur non ex informatione ejusdem materiae, per diversas formas substantiales, non admittet varietatem? *Hæc circa rationes communes.*

CONFIRMATUR nihilominus Conclusio. Illæ formæ, vel essent tales, ut unaquæque sufficiat ad informandam materiam se sola, vel non essent sufficientes: si non essent sufficientes, ergo non procedit de illis Conclusio; hæc enim formæ, jam non essent totales; de quibus procedit Conclusio, sed essent subordinatae; Si autem sunt sufficientes, ergo alterutra foret otiosa: quamvis enim in causa efficiendi, bene possumus ponere attemperationem concursus, ut detur locus, etiam alteri ejusdem ordinis coefficienti; sed talis attemperatio in causa formali, nulla datur, cum causalitas causæ formalis in compositum, perficiatur ipsâmet entitate formæ, dantis se in partem, non apparet autem, quomodo entitas seipsam diminuere, attemperareque seipsam possit.

OBJICITUR PRIMO in ferrô ignito, est & forma ferri, & simul forma ignis: ergo naturaliter unam materiam possunt informare duæ formæ. Antecedens probatur, est illæ forma ferri, quia reducit se ad pristinum frigus, ferrum, quæ reductio, non in materiam, ergo in formam substantialem ferri reducenda est. Quod illæ sit forma ignis, probant accidentia debita formæ ignis, quæ illæ reperiuntur.

RESPOND. Intra poros ferri non continetur forma ferri, & intra hos poros est forma ignis: quamvis enim ferrum sit densum, propter tamen nimiam activitatem, & subtilitatem igni debitam, insinuat se in poros illius, & quia ex omni parte canderet: & licet concedatur, pauciores esse poros in ferro, quam in

in carbone, nihilominus magis urit ferrum, quia in illo recipiuntur, & concentrantur plures gradus caloris, neque enim ferrum, de facili igniri & calefieri potest: deinde proficitur hæc major uis, à pluribus exhalationibus & crassioribus, repertis in ferro, & incensis. Cæterum continetur etiam forma ignis, in aliquibus partibus ferri, sed expulsa forma ferri, hinc aliqua illius partes ita decidunt & ustulantur, ut nunquam se reducant ad pristina accidentia ferri, quod ostendit, expulsa fuisse formam ferri.

OBJICITUR SECUNDO. Possunt plures formæ accidentales, in eadem parte materiæ recipi; ergo & plures totales substantiales recipi poterunt, in eadē parte materiæ.

RESPOND. PRIMO. Disparitatem esse, quia una forma substantialis, potest esse sufficiens ad plura munia, v. g. in homine, intelligendi, volendi, sentiendi, vegetandi; cum autem una forma accidentalis, non sit sufficiens ad plura munia, hinc albedo, non nisi dealbat, & non extendit, ideo materia pluribus formis accidentalibus indigebit.

CONTRA est, quamvis anima rationalis sit sufficiens ad plures actus, se concernentes, non tamen ad actus, se non concernentes: cur ergo locum nō dabit illi formæ, quæ possit illos actus exercere.

RESPOND. SECUNDO. Disparitatem esse: quia substantialis forma est perfectior, non erit ergo valida argumentatio, ab imperfectiori ad perfectius.

CONTRA; ab imperfectiori ad perfectius, non valet argumentatio viâ negationis, sed tenet in multis viâ affirmationis. Cur ergo etiam in præsentī non tenebit?

RESPOND. TERTIO. Disparitatem esse, quia una forma accidentalis non est sufficiens ad informandam materiam, constituendumque compositum per accidens; sufficiens autem est unaquæque forma totalis, ad informandam substantialiter materiam.

PROBATIO hujus conclusionis, ejusque defensio, inde habet difficultatem; quia non possumus ostendere claram implicantiam, & ex vi substantialis, qua talis formæ, petitam, quod in alio rerum ordine, non possit fieri naturaliter, ut una materia informetur duabus substantialibus formis; non demonstramus item, quod sit materia determinata, non nisi ad unam formam, præcipuè casu, quō non exigantur dispositiones contrariæ.

OBJIC. TERTIO. Potest esse una forma in pluribus materiis, ergo & plures formæ in eadem materia.

RESPOND. Negand: Antecedens, quia hōc ipso illa forma esset in pluribus locis, vel esset apta esse, vi illius unionis; nullum autem Ens in pluribus locis, suppono, adæqua-

tis, potest esse, immo nec successive, potest esse eadem forma in pluribus materiis, quia aliàs frustra essent generationes de novo, possent enim tantum antiquæ formæ reiteratō induci; necesse item esset unā formā separatā, omnes saperari, nam naturaliter forma materialis, non potest esse sine subiecto: nec potest una, cum altera, simul informare, ergo deberet illam expellere, propter easdem rationes, expulsa deberet aliam expellere, & sic de cæteris. Sed sit:

Punctum Difficultatis II.

An possint divinitus plures formæ totales esse in eadem Materia.

DICENDUM est, *Possē*: Ita Scotistæ, & cum illis Svar: disp. 15. Sect. 10. n. 60. & ordinariè alii Nostri, contra Thomist. & nostrum Vasques.

PROB. PRIMO, Quia in hōc nulla implicantia.

PROBAT SECUNDO Hurtad: potest divinitus simul existere in eodem subiecto calor summus, & summum frigus: Ergo & formæ substantiales, tam contrarias qualitates requirentes, possunt esse simul. Rursus, possunt divinitus duo corpora esse in eodem loco, ergo & duæ formæ.

PROBAT TERTIO Mastrius. Potentia materiæ non est determinata, tantum ad unam formam, unde, cum unam recipit, adhuc retinet capacitatem ad alias, non tamen eam potest simul recipere, quia una forma aliam expellit: ergo tota ratio, cur simul non possint esse duæ formæ in una materia, non est referenda in intrinsecam exigentiam materiæ, sed provenit hoc ex parte formarum. Hōc positō, ita ulterius urget. Effectus formalis primarius formæ, est actuare materiam, secundarius autem est expellere formam aliam: sed hic effectus secundarius impediri potest, sicut & effectus secundarius quantitatis.

RESPOND. Non omnes effectus secundarios impediri posse, nam, v. g. ad positivam entitatem hominis, sequitur hoc secundarium, nempe negatio lapidis, & tamen hoc DEUS impedire potest.

CONTRA. Tum quia cur non ad classenz impedibilium revocari debet expulsio formæ? Tum quia aliud est secundarium prædicatum posse impediri, & aliud, secundarium effectum: prima propositio est falsa; quia, cum secundarius conceptus sit idem realiter cum primo, solumque ratione differunt, si ponitur unum, debet poni & aliud, jam autem secundarius effectus non est idem reali-

realiter cum effectu formali primario. Porro negatio lapidis in homine, est secundarium prædicatum, non autem secundarius effectus. Tum quia, ut addit Mastrius, aliud est loqui de negatione essendi, & aliud, loqui de negatione essendi cum alio, illam priorem negationem, necessario importat secundum omne ens, sed hanc secundam, non necessario. Huius ipsius ratio est: quia si forma necessario diceret negationem essendi, cum alia, etiam formæ accidentales, non possent se comparari; jam autem, quæcunque forma, etiam accidentalis, dicit negationem essendi aliud, & ita albedo, dicit negationem essendi aliud, negat enim quod sit dulcedo. Horum ulterior hæc potest assignari ratio, quia si forma non diceret negationem essendi aliud, v. g. si albedo non diceret negationem dulcedinis, & esset albedo, & non esset: esset, ut supponitur; & non esset, quia esset dulcedo, quod ipsum probatur, non diceret negationem, seu non esse dulcedinis, ergo diceret esse dulcedinis; ex contradictoriis enim, alterutrum dici debet.

CONFIRMATUR Conclusio, contra quosdam, qui asserendo substantiam, distinguere à se substantiam, ponunt, posse naturam subsistere duplici substantiâ. Tene enim paritas. Potest natura eadem divinitus subsistere duplici substantiâ, ergo & eadem materia, informari duplici formâ.

OBJICIUNT PRIMÒ Complutenses. Effectus secundarius non potest impediri à Deo, quando habet tantam cum primario connectionem, ut non foret primarius, nisi subqueretur secundarius; sed si non esset expulsio unius formæ, adveniente aliâ formâ, illa altera non haberet rationem actus primi, de ratione cuius est, ut non sit cum illo alius actus primus, neque præsupponat illum, sicut de ratione materiæ primæ est, non præsupponere aliam materiam.

RESPOND. In primis definitivè, formam non esse actum primum, aliâ nulla forma, etiam accidentalis, posset supponere aliam, sed posito, quod de ratione formæ substantialis sit, esse actum primum, hæc primitas, in hoc solo stabit, quia non præsupponit necessario aliam ante se formam substantialem: sed inde non sequitur, divinitus illas consistere secum non posset, salvâ primitate, quia adhuc de utraque verum esset dicere, hæc forma, nullam aliam ante se necessario præsupponit: & sicut: A Latinum, & Alpha, Græcum, sunt duæ literæ primæ, in unaquaque lingua, nec una primitatem adimit alteri, quamvis unius figuratio, non sit alius figuratio; ita & in præsentia, & certè non magis debet esse forma actus primus, quam materia, & licet unaquæque pars materiæ sit actus primus, ni-

hilominus una pars, non excludit aliam, ergo nec unus actus primus, excludet alium, saltem divinitus.

INSTANT PRIMÒ. Licet possit aliquis secundarius effectus positivus, impediri à Deo, non potest negativus, ergo cum expulsio formæ aliæ, sit effectus negativus, non poterit impediri à Deo. Antec. prob. quia & forma cadaveris, dat cadaveri, secundario privationem vitæ, ex intrinseca sua ratione, nec per potentiam DEI, potest impediri, quin sequatur ista privatio, aliâ idem esset vivens, & non vivens: Ergo idem dicendum est de aliis secundariis effectibus, quod sint inimpedibiles.

RESPOND. Privatio vitæ, aliunde habetur, & non à forma positiva cadaveris, hinc illa etiam non posita, esset formaliter cadaver, ut dictum supra: ceterum divinitus positiva forma, quam appellavimus supra defectivam, potest divinitus stare cum forma viventis, neque tamen tunc erit simul, vivens, & non vivens, quia non erit simul privatio omnis vitæ, & positio vitæ, nam illa forma defectiva nata est tribuere denominationem, non viventis in circumstantia privationis omnis vitæ, de quo supra.

INSTANT SECUNDÒ. Quod ex se non potest aliquid, non potest illud, nisi aliquid ipsi addatur, per quod possit illud: sed materia est impotens, connaturaliter loquendo, ad excipiendas simul duas formas, ergo nec supernaturaliter potest illas recipere, nisi addatur ei aliquid.

RESPOND. Etiam in summo, non potest simul materia habere duas qualitates pugnantes, quid ergo illi additur? & si in hoc recurras ad concursum indebitum, idem & nos dicemus.

OBJICITUR SECUNDÒ. Esset illud compositum unum numerò, quia Aristot. 8. Metaphys. c. 9. dicit: ea esse unum numerò, quorum materia est una, & non esset unum, quia constaret pluribus formis, quarum singulæ, natæ sunt facere unum per se, consequenter hoc compositum, est Chimæra.

RESPOND. Compositum in adæquate constituitur à materia, quæ, cum numero una sit in hac suppositione, etiam compositum à parte materiæ, erit in adæquate unum, quia tamen compositum constituitur etiam formâ, & hæc supponitur multiplex, à parte formæ multiplex compositum erit.

INSTANT PRIMÒ. Etiam si forma sola sit diversæ speciei in homine, & equo, tamen homo dicitur simpliciter diversæ speciei, ab equo: ergo etiam si materia, tunc esset in illis duobus, eadem numerò, quia tamen formæ essent numerò distinctæ, absolute ea composita, deberent dici totaliter distincta.

R E.

RESPONDETUR, diversam esse hanc propositionem: Composita constantia eadem numero materiâ, sed diversis formis informata, sunt distincta simpliciter, & alia hæc; Composita constantia eadem numero materiâ, sed diversis formis informata, sunt distincta adæquatè, & totaliter: nam illa prior non excludit aliquid, quod sit idem in illis, sed tantum importat aliqua principaliter, & sine addito esse distincta, quæ distinctio tunc est, quando formæ, quæ principale quid sunt in subiecto, manent distinctæ. Posterior verò propositio ostendit, nihil in illis esse idem numero, vel quomocunque distinctum, quod certè non potest dici de compositis, de quibus hic agitur, hoc autem solum voluit præfens responsio. Illustratur hoc instantiâ, alia est hæc propositio: homo & equus, sunt distincti simpliciter, & alia hæc: homo & equus sunt distincti totaliter, hoc est, nihil habent commune: prior propositio est vera, posterior falsa; ita & in præsentî. Auctoritas Aristot: alibi manet explicata, forte etiam per materiam, non intellexit primum subiectum Physicum, sed intellexit differentiam materialem, seu individualement; nam differentiam formalem, dicit ille, esse specificam, indubiè autem idem sunt numero, quorum indifferentia individualis eadem numero, nec illud compositum foret chimæra, quia posita unione formæ panis & formæ vini, cum eadem materia, prædicata essentialia panis, non essent prædicata essentialia vini.

INSTABIS SECUNDÒ. Quando albedo & dulcedo, insunt eidem subiecto, non potest dici, quod sint duo composita accidentaliter simpliciter, hinc, quamvis aliquis habeat duas scientias, non posset dici, quod sint duo scientes, sed unus sciens, quia concretum accidentale non multiplicatur ad multiplicationem formarum: ergo etiam, quando illæ duæ formæ substantiales, essent in eadem materia, non posset dici, quod sint substantia composita, duo simpliciter.

RESPOND. disparitatem esse, quia multiplicatis formis accidentalibus, non censentur multiplicari concreta accidentaliter. Consequenter nec posset dici, concreta esse distincta simpliciter, multiplicatis autem formis substantialibus, saltem in adæquatè, multiplicarentur concreta.

OBJIC. TERTIÒ. Si una materia, divinitus saltem posset informari pluribus formis, v.g. si una materia, informaretur & formâ lapidis, & formâ panis, sequeretur quod posset dici lapis est panis, panis est lapis; sed hoc est absurdum, & chimæricum. Sequela prob: quando una forma informatur pluribus formis accidentalibus, v.g. quantitate & albedine, verum est dicere, album est

quantum, quantum est album: ergo etiam si materia informaretur formâ lapidis, & panis, verum esset dicere, lapis est panis, panis est lapis.

RESPOND. nullum est absurdum, dicere, album est dulce; est autem absurdum, dicere, panis est lapis, quod ipsum probatur: quia in priori propositione, non est sensus, albedo est dulcedo, cum album & dulce, non substantivè sumantur: in hac autem propositione, panis est lapis, sensus est iste, substantia panis, est substantia lapidis; nam hæc substantivè sumuntur, hoc autem dicere, est chimæricum, hinc si legitima est comparatio, institui deberet ad panem & lapidem, quæ sunt substantiva, comparari deberet albedo & dulcedo, quæ etiam sunt substantiva, eritque proportio, quia sicut posita albedine & dulcedine, in eadem materia lactis, falsum est dicere, albedo est dulcedo; ita posita formâ panis & lapidis, in eadem materia, falsum est dicere, panis est lapis. Ulterius, si legitima comparatio fieri deberet albi & dulcis adjectivorum, comparari etiam deberent concreta ex formis substantialibus adjectivè expressa, v.g. lapifatum hoc est formâ lapidis actuatam, est panifatum, hoc est formâ panis informatum: & tunc sicut, verum est dicere, album est dulce, ita verum erit dicere, lapifatum, est panifatum. Reliqua, quæ urgeri possent, petantur ex Materia de subsistentiâ.

INSTABIS. DEUS & homo sunt nomina substantiva, & tamen quia hæc duo, sunt sibi unita, in uno supposito, dicuntur de se invicem. Ergo etiam lapis & panis, quamvis sint nomina substantiva, quando uniuntur cum eadem materia, dicuntur de se.

RESPOND. quod homo & DEUS, dicantur de se, proficiscitur hoc ex identitate Personæ, seu suppositi, adeoque quia ordinantur ad se, tanquam perfectivum ad perfectibile. Jam autem si forma panis & lapidis, eidem materiæ unirentur, nec eandem naturam, nec idem suppositum habebunt, nec formæ ordinem dicent inter se perfectibilis substantialiter, & perfectivi, consequenter dici de se non poterunt.

OBJICITUR QUARTÒ. Si unirentur duæ formæ substantiales eidem materiæ, & constituerent illæ formæ unum per se, & non constituerent: constituerent, quia ex actu & potentia, substantialibus, fit unum per se; & non constituerent, quia quidquid advenienti in actu, constituit Ens per accidens, altera autem forma, adveniret enti in actu.

RESPOND. Prædictum axioma attendere ad id, quod naturaliter fit, & cum enti in actu de facto, quod advenit, adveniat non nisi accidentale, fit, ut cum illo constituat Ens non nisi per accidens, sed quod divinitus advenire possit,

possit, ad hoc non respexit axioma, utpotè Physicum, & naturalia respiciens; sed si adveniat aliquid substantiale, quod advenire non nisi divinitus natum est, nego, quòd sit constitutum ens per accidens.

INSTABIS. Positò casu dictò, compositum illud, quod est panis, constitueretur illò casu intrinsecè forma lapidis, & non constitueretur: non constitueretur, ut supponitur; & constitueretur, quia forma lapidis intrinsecè reperiretur in illo composito, quod est panis, quidquid enim intrinsecè reperitur in materia compositi, intrinsecè reperitur in composito, in composito autem, quod est panis, reperitur forma lapidis.

RESPOND. Illud compositum, quod est panis, non secundum quod est compositum, quod est panis, habet in se formam lapidis, sed secundum quod est lapis.

OBJICITUR QUINTO. Ponamus unam materiam, informari duabus animabus rationalibus, vel, operante unà animà, necessario operaretur altera, vel non? Neutrum dici potest. Non primum: Tum quia hujus nulla necessitas. Tum quia cum illæ formæ sint diversæ, Ergò sunt & diversa principia actionis, consequenter unò principiò operante, non est necesse operari aliud. Tum quia saltem unà operante liberè, posset altera non operari liberè. Non potest etiam dici secundum, quia organa haberent communia.

RESPOND. Docere cum Mastrio non paucos, quòd operationes inorganicas possit non exercere altera anima, unà easdem exercente. De operationibus organicis sub distinctione dicendum erit, si enim sint operationes organicæ independentes ab imperio voluntatis, unà operante, necesse erit operari & aliam, quia habetur determinativum aliunde, nempe ab objecto & natura principii, qualis operatio est: videre, positis prærequisitis; Aliæ autem sunt operationes organicæ, pendentes ab imperio, v.g. deambulatio, sessio, &c. & tunc verum quidem est, corpus non posse dividere suum situm, sed potest una principiari deambulationem, non principiari altera, unde enim ad hoc necessitaretur? & si non necessitaretur, habente unà, actum internum volitionis deambulandi, ad habendum actum internum deambulandi, ita nec necessitaretur ad deambulationem, quæ præsupponit illam volitionem. Nec obest, quòd habeant organum commune, quia adhuc, ut dicatur anima operari, non sufficit organum commune, corporisque talis vel talis situs, sed insuper concursus activus aliùs animæ, quem, unà animà præstante, nego ab alia anima præstari, debere.

Sed ponamus, quòd unirentur anima lupi, & agni, voraretne lupo agnum, quoad partes quas attingere posset? Tota difficultas in hoc

est; quia videtur lupo prohibendus dolore, quem sentire deberet in illo voratu, nam voraret materiam, suà animà informatam, & si veniret canis, morderetque illam materiam lupi formæ & agni informatam, doleret uterque, ita & in præsentì. Neque valet, si dicas, potest uniri forma lupi, materiæ eidem, cum forma agni, non tamen ut informatum formæ lupi; consequenter non sentiret dolorem, non inquam valet, quia non recipi formam lupi, in materia, prout informatam formæ agni, nihil aliud est quàm unam formam, non recipere aliam formam, hocque benè intelligitur: sed quia morsus infixus à lupo, recipere in materia, quam etiam forma lupi informat, & quia dolore, est recipere qualitatem in materia, quæ hæc forma informat, sit, ut ex illa connexion, etiam lupo doleret. Erit tamen tunc rabies lupi, in agnum, licet à morsu prohibendus sit dolore, præcipuè, quia illa materia bonum etiam est commune utrique.

Quoad figuram externam attinet, ea fortassis appareret, quæ antecederet alterius formæ positionem. Quòd si simul utraque forma poneretur, pertinet ad Deum determinare figuram, vel certè media aliqua figura appareret, confimilis in aliquo, lupo, confimilis agno, nam in eadem parte materiæ, duæ figuræ esse non possunt, nam figura est ipsa entitas materiæ ita situata, quæ respectu sui, diversitatem non potest habere. In casu verò, quò duæ animæ rationales unirentur, & una darenaretur, alia salvaretur, determinatio de corpore ad Deum pertineret, vel fortè replicaretur. Nabuchodonosorem habuisse duas formas, negatur communiter, sed solam figuram externam.

ADDÒ denique, si illa materia non haberet organisationem debitam utrique formæ, (ad quam organisationem non attendit Deus, miraculosè operans) tunc utraque forma, non omnes suas operationes exerceret, sed eas quarum haberet organa, & hæc propositio: hoc compositum est ovis, vera esset hoc sensu, hæc materia est informatam formæ ovis, sed non hoc sensu, hæc materia habet rationem corporis ovini organici.

Respondetur reliquis objectionibus.

OBJICITUR PRIMÒ. Si materia posset alteri etiam formæ divinitus uniri, posset etiam infinitis.

RESPOND. posse uniri infinitis syncategorematicè; neque apparet, quomodo hoc, infinitatem virtutis in materia arguere deberet: Sicut enim, cum una materia, successivè pluribus formis informatur, non plurificatur virtus receptiva in materia; ita nec si infinitis syncategorematicè formis informatur, infini-

infinitari deberet: & sicut potest intellectus creatus omnia possibilia in Deo videre, quamvis infinita perfectionis in se non sit futurus; ita & hic. Verum quidem est, quod si materia plus virtutis deberet habere, quando simul duas formas recipit, verum inquam est, futurum hoc, quod ad infinitas formas, infinitam virtutem habere debet, sicut quia ad portandum simul duo ingentia saxa, major vis requiritur, quam ad portandum successive; hinc fit, ut ad saxum, infinita si daretur gravitatis, infinite magnum robur requireretur, sed quia non est major virtus in materia, requisita ad duas formas, quam ad unam, tota enim virtus illius, est, ipsa entitas illius, dicens rationem potentiae, quae respectu unius ac plurium formarum, eadem est; ideo etiam ad infinitas, etiam categorematicè, si darentur, formas, non requireretur in materia, infinita virtus.

OBJICITUR SECUNDO. Non potest natura terminari pluribus subsistentiis, ergo nec materia pluribus formis.

RESPONDENT, Distinguentes entitativè subsistentiam à natura, negando Antecedens; distinguentes autem connotato, negando consequentiam, Dispar: quia cum subsistentia sit ipsa inrecto natura, sicut tunc, cum est una natura, non est nisi una natura, ita & una non nisi subsistentia. Deinde, quia implicat aliquid esse unum, & tamen habere bis, rationem totius: cum ergo subsistentia sit habere rationem totius, non poterit natura una, duplicem habere subsistentiam. Nullum autem simile absurdum sequeretur, si duae formae actuent eandem materiam.

OBJIC. TERTIO. Potentia illa materiae ad duas formas, vel esset naturalis vel obediens: Non primum: quia alias posset naturaliter recipere duas formas; Non secundum: quia potentia obediens est in ordine ad agens.

RESPOND. Matrius, hanc potentiam in ordine ad formas disparatas, esse naturalem, naturaliter tamen duas formas materia recipere non potest, non propter incapacitatem materiae, sed propter impossibilitatem formarum, quam illarum repugnantiam non potest vincere agens naturale, nisi per potentiam obediensalem.

Ceterum distinguendae hinc veniunt aliquae propositiones, quae etiam superius dicta illustrabunt: Materia habet potentiam, hoc est, inclinationem & appetitum, ut à pluribus formis informetur simul, & haec propositio est falsa; quia alias esset contra illius naturam, non habere simul plures formas, sicut quia habet inclinationem, ne careat omni forma, est contra naturam illius, spoliari omni forma, & cum plures formae non habeant jus, ut simul in eadem materia recipiantur, ita nec materia,

tanquam quid relativum potentiae, ad formas praedictas, habet jus, ut plures formas recipiat. Alia autem est haec propositio: Materia habet potentiam, hoc est, non repugnantiam, entitatemque capacem recipiendi plures formas, & haec propositio debet esse vera; si enim haberet repugnantiam, & quidem in genere causae materialis, illamne, Deus quidem, salva illius Entitate, vincere posset, cum enim illa repugnantia, sit ipsa et entitas talis, si habet repugnantiam, non habet entitatem talem: hinc sicut manente entitate tali, non potest Deus facere, ne sit talis: ita si habet repugnantiam, non potest Deus facere, ut habeat non repugnantiam, adeoque ut possit illas recipere. Rursus, cum receptio illa sit in entitate materiae, si in ipsa entitate recipi non potest, quodcunque superadditum, sicut illi non conferret entitatem de novo, ita nec conferret vim de novo recipiendi. Hinc incapacitas recipiendi, non debet referri in entitatem materiae, sed in defectum principii inductivi duarum formarum; cumque materia, non sit determinata ad unam non nisi formam, hoc ipso habet capacitatem ad plures.

OBJICIT TERTIO. Pater Adrianus Pikarski, illis duabus formis, in eadem materia positis, & constitueretur unum per se, & non constitueretur: constitueretur, ut supponitur; non constitueretur, ut probatur. Unum per se est illud, quod habet negationem alterius totius, seu quod per se est indivisum in aliud totum, ut patet definitione unius: atqui si duae formae substantiales in ea materia unirentur, non possent constituere compositum tale, quod habeat negationem alius totius, seu quod esset indivisum in aliud totum. Minor prob: Tunc unum totum communicaret se realiter individualiter physice acceptum alteri toti, ergo non esset ab illa forma totali, in praesentia alterius formae, constitutum habens negationem alterius totius, seu non esset indivisum in aliud totum. Antec: prob: posita anima bovis & leonis in una numero materia, ex anima & materia bovis fiet bos adaequatum compositum, & adaequate constitutum, quia totum, & totaliter habebit, quod requiritur ad substantiam illius essentialem Physicam, & individualement, realiter existentem, idemque fiet de composito hoc, quod est leo, & tamen erit aliquid utrique commune: Ergo tunc unum totum communicaret se realiter individualiter alteri toto.

RESPOND. fore tunc unum per se, nego autem unum per se esse illud, quod habet negationem adaequatam alius totius, cum possit esse unum per se, & habere vel adaequatam vel inadaequatam alius totius negationem. Porro in praesenti, ratione materiae ejusdem, non diceret unum totum, adaequa-

tam negationem aliis totius, & licet illud compositum foret adæquatè constitutum, non tamen adæquatè distinctum, nempe à composito habente eandem numerò materiam, sed diversà formà informatum.

Retorqueri etiam potest argumentum de composito, successivè eandem materiam participante: quomodo enim sunt unum & indivisum unumquodq; si communicant eandem materiam, quòd si dicatur inadæquatè, hæc composita sibi communicare, idem & nos dicemus.

INSTAT PRIMÒ idem. Istæ duæ formæ, eandem materiam actuantes, & constituerent duo adæquata composita, & non constituerent: non constituerent quidem, quia deberent illam materiam ad tot composita adæquatè sumpta determinare, ad quor composita nata sunt determinare, quod ipsum probatur, plura adæquatè composita sunt, quorum entitas adæquata plurificatur, sed illorum compositorum entitas adæquata non multiplicaretur, non multiplicaretur enim materia, quæ etiam adæquat pro sua parte, seu constituit compositum; Constituerent autem duo adæquata composita, quia forma substantialis nata est, non nisi adæquatum compositum constituere, forma enim totalis, habens adæquatam sibi materiam, nata est ponere adæquatum compositum, sed in casu nostro essent illæ formæ totales, & singulæ haberent materiam sibi adæquatam; ergò natæ essent componere adæquatum compositum.

RESPOND. Retorquendo argumentum, quod scilicet probaret, ne quidem duas formas accidentales posse esse in eadem materia, quia natæ sunt constituere adæquatum compositum accidentale, quod constituere non possent, quia illorum compositorum adæquata entitas non plurificaretur, siquidem eandem haberent materiam; item retorqueri potest, quòd ne successivè quidem eadem materia posset duabus formis substantialibus informari, eò quod non posset tunc materia determinari ad duo adæquata composita; siquidem tunc materia non plurificaretur, sed eadem utrobique numerò esset: adæquata autem composita sunt, quorum entitas adæquata plurificatur.

Deinde dico, duas illas formas constituturas duo adæquata composita, non hòc sensu, quòd sint constituturæ adæquatè ratione utriusque partis distincta composita, sed hòc sensu, quòd scilicet utrumque compositum haberet materiam, haberet & formam, quæ sola duo nata sunt adæquare compositum, quæ distinctio reliquis etiam propositionibus applicanda.

INSTAT SECUNDÒ idem: si illa composita essent inadæquatè distincta, etiam opera-

tiones illorum essent inadæquatè distinctæ: modus enim operandi sequitur modum essendi; sed hoc non potest dici, quia aliàs posita formà lupi & agni, si appeteret lupus vorare agnum, & agnus timeret vorari, quomodo in illo appetitu lupi involveretur timor agni.

RESPONDETUR: Essent illæ principia operandi activa, nempe formæ adæquatè distinctæ, consequenter & operationes, in ratione actionum spectatæ; sed solum principium passivum non esset distinctum, hoc est materia; hinc & actiones, prout receptæ, non distinguerentur in subjecto, in ratione subjecti.

INSTAT TERTIÒ idem ingeniosè pro suo more. Si ex duabus formis substantialibus, & una materia, posset fieri duo tota adæquata inadæquatè distincta, ex tribus hominibus posset fieri quatuor adæquati homines, quamvis inadæquatè distincti, quod est absurdum. Sequela probatur, ex tribus hominibus posset fieri duo paria adæquata hominum, ergò fierent ex tribus quatuor homines adæquati. Anteced. prob. unum compositum ex materia & formà lupi est unum par: aliud compositum ex eadem materia & formà agni esset aliud par: Ergò si ex duabus formis & una materia posset fieri duo paria, etiam ex tribus hominibus poterunt fieri quatuor homines.

RESPOND. Inprimis retorquendo argumentum, quomodo ex albedine & dulcedine posset in eadem materia, tanquam tribus, non fiat quatuor. Rursus quando eandem numerò materiam successivè duæ formæ totales informant, quomodo, inquam, ex tribus non fit quatuor: deinde sint tres, Petrus, Paulus, Johannes, eat associatus Petrus Paulo, en tunc fit unum par: eat idem Petrus associatus Joanni, en secundum par: ergò ex tribus fit quatuor.

Directè autem ad argumentum dici potest, quòd ex tribus fieri possint duo paria adæquata, inadæquatè tamen distincta, licet non possint fieri adæquatè distincta.

INSTAT QUARTÒ idem. Id quod est essenziale Petro, & est singulare, non potest esse commune Paulo: Materia est essentialis Petro, & singularis; Ergò eadem non potest communicari Paulo.

RESPOND. Argumentum probare, quòd eadem materia, ne successivè quidem, communicari possit alteri. Porro quod est essentialis Petro, estque singulare, habetque se ut pars Metaphysica, non potest esse quid commune Paulo, secus, quod se habet ut pars Physica, estque subiectum mutationum. Cujus ulterior ratio est, quia partes Metaphysicæ, sunt identificatæ realiter, hinc una

unâ communicatâ communicatur & altera, consequenter indistinguentur jam numerô. Partes autem Physicæ, sunt distinctæ realiter, hinc communicatâ unâ, non est necesse communicari alteram, sed potest habere alteram partem, ratione cuius distingui poterit individualiter, licet inadæquatè.

INSTAT QUINTO. Assumendo medium terminum, quòd tunc fieret ens rationis, si eadem materia formaretur & forma bovis, & formæ leonis, tunc de essentia bovis physicè spectata, communicaret leo, communicaret enim de eadem materia; hoc autem est absurdum: si enim communicaret leo de essentia bovis Physicæ spectata, communicaret etiam de essentia bovis Metaphysicè spectata, quia impossibile est, esse essentiam Physicam, sine Metaphysicâ, hoc autem est impossibile.

RESPOND. argumentum probat, nè quidem successive posse eandem materiam informari duplici formâ. Directè autem dici potest, quòd si leo communicaret de essentia bovis adæquatè spectata physica, communicaret etiam de essentia bovis Metaphysica; secus, si communicet de essentia Physica inadæquata, de quo infra.

Hoc idem principium sic aliter proponit. Non minus est unum compositum physicum, ex anima & corpore, in ratione unius, quàm sit unum compositum Metaphysicum: Ergò si animal in homine non potest communicari, quin communicari debeat rationale, ita nec communicari poterit totum Physicum secundum materiam, quin communicetur secundum formam.

RESPOND. Negand. Antecedens, impossibilis est enim unitas tanta compositi Physici, quanta compositi Metaphysici, quia unitas compositi Metaphysici, est, per identitatem utriusque extremi, jam autem unitas compositi Physici, est per unionem, stante alicuius reali partium unitarum: hinc non ideò præcisè animal & rationale in homine fiunt unum, quia anima rationalis & corpus, fiunt unum, aliàs quando separantur anima & corpus, etiam animal & rationale separarentur. Si enim uniuntur propter unionem illorum Physicam, ita & separari deberent propter disunionem & separationem illorum, oppositorum enim oppositi debent esse effectus. Si autem non tanta est unitas Physica, quanta Metaphysica, poterit ex uno Physico, esse alteri aliquid commune, quin sit commune aliud inclusum, intra illud unum, non poterit autem communicari unum, Metaphysicè, quin communicetur aliud, inclusum in illo uno.

Eundem medium terminum sic aliter proponit.

Corporeum quod est in homine realiter existente, non potest communicari duobus individuis Metaphysicis, ergò etiam & materia non potest communicari duobus individuis Physicis.

RESPOND. Negando Consequentiam, quia gradus genericus Metaphysicus corporei, est idem realiter cum individuatio: hinc si idem numerô Metaphysicus gradus corporei, duobus communicaretur, hòc ipsò communicaretur idem gradus individuis, adeoque non essent duo individua; salvâ autem individuatione, aliâ quoad formam, potest communicari eadem materia.

Fundatur hæc responsio ad hanc instantiam in hoc principio. Compositio Metaphysica, est compositio per rationem, si est compositio per rationem, non est inter extrema distincta realiter, si non est inter extrema distincta realiter, si unum extremum competere realiter, competere & aliud; cumque compositio ex animali & rationali, sit Metaphysica, necessariò debet esse per rationem, supponereque utriusque extremi identitatem. Nihilominus hæc compositio potest appellari realis, hoc est non ficta; ut autem non sit ficta, debet habere fundamentum in re, fundamentum autem in re Metaphysicæ compositionis in homine, est materia & forma hominis. Porro ut à materia inadæquatè sumi possit ratio animalis, non attenditur, an hæc, vel non hæc, numerô sit materia, aliàs si hoc attenderetur, tunc ex materia hominis à lupo vorati, non posset partialiter desumi ratio animalis in lupo, siquidem utrobique eadem esset materia, attenditur ergò præcisè ad rationem materiæ ita organisatæ & rationem formæ, & quia si eadem materia informaretur formâ agni & lupi, utrumque compositum haberet materiam & formam, ideò utrumque compositum foret animal, Ne autem dicatur, positò, etiam quòd eadem utrobique sit materia, idem utrobique esset animal, hoc inde est, quia ratio animalis ab utraque parte desumitur, si ergò vel altera, vel utraque pars non sit eadem numerô, nec idem numerô erit animal, sicut ut dixi, non est idem animal in lupo & homine, quamvis homine voratò, eadem sit numerô materia in lupo. Cum ergò, si in eadem materia informaretur duabus formis, quantumvis una esset materia, non esset una forma, nec unum foret animal. Et certè in nostro casu, erit negatio huius formæ lupi in composito, quod est agnus, quæ negatio huius formæ lupi, cum sit malignantis naturæ, importabit etiam negationem huius animalis, idque ideò, quia hoc animal desumitur ex hoc composito & utraque illius parte, sed hoc com-

positum, non est hoc compositum, ergo nec erit idem animal desumibile ab eodem composito.

Punctum Difficultatis 3.

An eadem Forma divinitus plures Materias informare possit?

PRÆMITTO PRIMO. *Aliud est querere, an plures partes materiae divinitus informare possit eadem forma, & aliud est, an plures materias.* Prius enim illud non est dubium, quod naturaliter etiam faciat; non enim materia, quam informat, indivisibilis est, sed de posteriori controvertitur.

PRÆMITTO SECUNDO. *Nomine plurimum materialium venire, vel materias inadæquatas, sed discontinuas, vel materias adæquatas, priorum exemplum est caput S. Dionysii & thorax illius, posteriorum exemplum est, si una forma corpus, & hic & Romæ positum informaret.*

PRÆMITTO TERTIO. *Divisos esse in hac materia auctores, nam posse materias disunitas inadæquatas tamen, informari divinitus ab eadem forma, censet Mästius, non tamen adæquatas. Posse etiam adæquatas materias informari ab eadem forma divinitus, docuit Ruvius, Amic., Pontius.*

DICENDUM EST. *Posse divinitus duas materias, etiam adæquatas & totales, informari ab eadem forma.* Ita prædicti auctores & alii.

PROBATUR PRIMO. Quia id non implicat contradictionem.

PROB. SECUNDO à Pontio. Duo corpora, possunt esse in pluribus locis simul, una forma accidentalis in pluribus subjectis, una materia sub pluribus formis. Ergo & una forma in pluribus materiis, etiam adæquatis.

RESPONDEBIS. Corpus se habere merè passivè in pluribus locis, nullumque habere exercitium virtutis in eorum acquisitione, sed forma informando exercet virtutem informativam.

CONTRA. Tum quia etiam corpus exercet virtutem repletivam spatii. Tum quia etiam forma in exercitio informativo, præcise non plus facit, quam quia unita est, hoc autem non ostendit debere augeri vires illius ulla. Tum quia obedientialiter non repugnat, vires etiam augeri.

PROBATUR TERTIO. Possunt duæ materiae disunitæ & discontinuæ informari ab eadem anima: ergo & plures materiae adæquatae. Deinde, vel potest Deus replicare formam Petri, ponereque eam in pluribus materiis adæquatis, vel non potest: si non

potest, cur non? & cerè si potest replicare animam Christi, ponereque eam cum sacramento corpore sub tot speciebus, etiam tam multum materiae habentibus, quantum requireret, tur ad adæquatam materiam corpori, cur non etiam ponere illam posset sine corpore vel in alio corpore; Si potest, ergo & unire illam, adeoque facere, ut informet plures illas adæquatas materias.

OBJICITUR PRIMO. Si plures materias adæquatas etiā divinitus posset informare eadem forma, & essent illæ materiae adæquatae, & non essent: essent, ut supponitur; non essent adæquatae, quia præter hanc adæquatam, quam informaret, posset etiam informare aliam.

RESPOND. hæc materia, quæ est adæquata cæteroqui formæ non replicata, est inadæquata formæ replicatae, adeoque illam materiam replicata forma informare poterit. Cæterum impossibile est, aliquam materiam adæquatam esse, possibilibus etiam replicationibus formæ, & tamen extra hanc materiam posse adhuc informare. Quomodo enim jam esset adæquata?

OBJICITUR SECUNDO. Si posset plures materias totales informare una forma, posset & infinitas; non enim major esset ratio pro una materia, quam pro reliquis: quod si posset infinitas, si darentur, informare materias, ergo habet virtutem infinitam forma informandi, adeoque perfectionem infinitam.

RESPOND. retorquendo in primis argumentum, quomodo non sequatur infinitas, quia corpus potest poni etiam in infinitis locis, item quia potentia possunt sibi proportionata objecta, etiam infinita, attingere. Deinde cum hæc virtus informativa, sit ipsa entitas formæ, sicut ipsa entitas formæ non est infinita, ita nec vis informativa.

OBJICITUR TERTIO. Quod formæ non possunt facere naturaliter, non possunt facere supernaturaliter: sed non possunt naturaliter formæ informare plures materias: ergo nec supernaturaliter.

RESPOND. quod non possunt facere formæ naturaliter, dicendo in ipsa sua entitate inclusam in capacitatem repugnantiamque ad aliquid, id non possunt facere supernaturaliter: sed quod formæ non possunt facere naturaliter ob defectum concursus, cæteroqui sibi indebiti, si ponatur ille concursus, possunt facere supernaturaliter: quod autem una forma non possit plures materias adæquatas informare, est ideo, quia non exhibetur illi concursus replicativus, quo posito, poterit supernaturaliter plures materias informare.

Quæ-